

Списание на Дружеството на Българскитѣ Лозари.

Излиза всѣки мѣсецъ, освѣнъ ноември и декември.

Годишенъ абонаментъ за България 12 лв.

Обявления и реклами се приематъ по споразумение. Ръкописи не се връщатъ. Всичко, което се отнася до списанието, се изпраща до редакцията на сп. „Лозарски Прѣгледъ“ — Плѣвень.

СЪДЪРЖАНИЕ.

1. Едно лозарско тържество. 2. За лозарския съборъ. 3. Уставъ на Българския Лозарско-Винарски съюзъ. 4. Фалшификацията на вината и другитѣ продукти. Мѣрки за нейното прѣмахване. 5. Вино или бира — И. И. Хранновъ. 6. Изложение на Сухиндоскитѣ лозара върху акциза на вината и ракиитѣ. 7. Резолюция. 8. Доброволна или задължителна застраховка противъ градушката. 9. Състоянието на лозята, маточниците и укоринилищата. Бюлетинъ за пазарнитѣ цѣни на лозарскитѣ продукти и материали. 10. Хроника. 11. Фондъ.

Едно лозарско тържество.

Това бѣ на 27 септември т. г. въ гр. Ст. Загора. Тамъ се откриха тогава два народни университета—лозарската изложба и лозарския съборъ. Инициативата за това дойде отъ Дружеството на Българскитѣ лозари, а подкрѣпата за реализирането ѝ—отъ Министерството на Земледѣлието. Единъ рѣдъкъ случай, въ който така добръ да се подпомагатъ и допѣлватъ усилията на гражданина—лозаръ и държавата за подобръние единъ народенъ поминѣкъ — лозарството. Ясно се видѣ отъ всички присѣтствующи, че интереса на лозаря и държавата за подобръние, засѣлане и стабилизиране на новото лозарство е голѣмъ и единъ и сѣщи. Нѣма противорѣ-

чия. Но още по-ясно се видѣ, че тия два най-важни фактори, въ това производство не сж достатъчно сближени, не се познаватъ и нѣматъ една ясна и положителна лозарска политика.

Изложбата бѣ удостоена съ грозда и лози отъ всички краища на царството, както отъ частни лица, така сжщо и отъ държавнитѣ лозя и разсадници. Министерството, респективно неговитѣ органи, бѣха положили всички възможни усилия за да подредатъ изложбата и дадатъ възможностъ на лозаря да извлече полза отъ нея. Правѣше силно впечатление отъ една страна изложенитѣ грозда отъ многопрѣхваленитѣ напоследѣтъ директни сортове съ дребнитѣ си зърна и чепки, малкото рожба на главината и киселия вкусъ и лошѣ миризъ на гроздето; и отъ друга страна изложенитѣ български сортове грозда съ голѣмата рожба, голѣми гроздове и едри зърна, красиви, силни на захаръ (сладки) и добра арома. Нѣмаше нужда отъ обяснения, картината бѣше така силна и ясна, щото и най-голѣмитѣ подържници на директнитѣ сортове се отказаха публично отъ тѣхъ. Изложбата отвори очитѣ на маса новоначинающи лозари, които видѣха нагледно какво може да ражда Българската земя и до какъвъ напрѣдѣкъ може да отиде новото лозарство, щомъ се работи умѣло. Толкозъ много посѣтители имаше изложбата и такава голѣма полза тѣ извлекоха отъ нея, че не вѣрваме Министерството на Земледѣлието да пропусне година да не открива подобни изложби.

Събора бѣ сжщо масовъ посѣтенъ отъ делегатитѣ на окомо 20 лозарски дружества и кооперации и маса лозари отъ всички лозарски краища на Царството. Всички минали прѣзъ изложбата, видѣли добритѣ резултати по новото лозарство, чуха мнѣнието на референциитѣ — учени лозари за спѣлнитѣ му и каква лозарска политика трѣбва да се възприеме и слѣдва отъ лозаря и държавата, за да се издигне новото лозарство като сигуренъ поминѣкъ на маса граждани и селяни. Четоха се реферати по необходимостта отъ Българ. Лозарско-Винарски съюзъ, Фалшификацията на вината, Директнитѣ лози, Закона за лозарството и се разгледаха текущи въпроси, като се взеха съответнитѣ рѣшения.

Два бѣха най-важнитѣ въпроси, а именно: необходимостта отъ Българ. Лозарско-Винарски Съюзъ и фалшификацията на вината, бързото разрѣшение на които е неразривно свързано съ успѣха на лозарството. До като се не сгрупиратъ всички лозари въ страната въ единъ общъ Лозарско-Винарски Съюзъ, който ще бжде истински учителъ и стражъ на лозаря, фалшификацията не ще може да се прѣмахне. А до като се не прѣмахне фалшификацията на вината, успѣхъ въ новото лозарство не ще има и награда за голѣмия си трудъ лозаря не ще получи. Съ абсолютно болшинство се рѣши да

се състави Лозарско-Винарски Съюзъ и докладвания проекто-уставъ се прие по принципъ. Обаче съюза неможеше да се състави веднага, защото неможеха да се изпълнятъ изискуемитѣ се формалности и главно делегатитѣ нѣмаха мандатъ да свържатъ Д-вото си материално съ съюза. Идеята за съюза е достатъчно популизирана, но липсваха маса условия за учрѣдяването му и главно за — положителна дѣйность. Затова се избра едно бюро отъ 9 видни лозари, което се натовари да свика всички лозарски д-ства прѣзъ зимата въ София на учрѣдително събрание. Българския лозаръ тържествуваше, защото съ изложбата и събора се констатира нарастналото съзнание за здружение и модерно ступанствуване у масата лозари и голѣмото участие на държавата въ повдигане на поминъка му. Това сж положителнитѣ страни на тържеството, сега да поменемъ отрицателнитѣ. Вѣрно е, че всички лозари на събора признаха необходимостта отъ учрѣдяване на съюза, но малко бѣха тия, които си даваха ясна смѣтка какво трѣбва да се даде на тоя съюзъ за да се постигнатъ поставенитѣ му цѣли. Не е достатъчно само рѣшения, резолюции и въобще пожелания, защото да учрѣдимъ съюза формално е най-лесно, но да го снабдимъ съ необходимитѣ срѣдства, да му дадемъ животъ за да бжде той активенъ, е най-трудната работа. Нека си го кажемъ направо, въ болшинството липсваше желанието да дадатъ пари и прѣдложатъ услугитѣ си за проагитиране и стабилизиране на съюза. Скоро всички ще сме съгласни да дадемъ много повече, отъ колкото е нужно сега, но ще бждѣ късно, защото кризата за лозаря е близка и до като се сътимъ, ний ще сме съсипани, не ще имаме пари и лозарството ще бжде погребано, то надали ще има нужда да му се помогне и спасява.

Съюза трѣбва да се състави само слѣдъ като се намѣрятъ и подсигурятъ сигурни източници за материалната му издрѣжка. намѣрятъ добри ръководители и станемъ всички безплатни работници въ него. Източниците за материалната издрѣжка немогатъ да бждатъ освѣнъ нашитѣ джобове, защото ще е въ защита на нашитѣ интереси. Ръководители ще намѣримъ и приберемъ измежду специалиститѣ лозари, като ги възнаградимъ по-добрѣ отъ държавата. Работници ще станатъ всички интелигентни лозари, защото тѣ сж съзнателни и виждатъ опасността за лозарството. Съ една дума условия за животъ и дѣйность на съюза не липсватъ, но малко трудно ще се събератъ. Затова дългъ се налага на съзнателнитѣ и интелигентни лозари въ страната, да проагитиратъ идеята за сружаване, да образуватъ градски и селски д-ства, за да се яватъ много делегати на учрѣдителния конгресъ въ София на 16 януари 1920 год., та да образуваме и дадемъ животъ на Българския Лозарско-Винарски Съюзъ, единствения ни спасителъ, ръководителъ и защитникъ.

Тогава Българския лозаръ ще прѣживѣе пълно тържество за успѣха на новото лозарство — своя единственъ поминѣкъ.

Дано бждемъ чути!

За лозарския съборъ.

Събора се откри на 27 септемврий въ 3½ часа слѣдъ пладнѣ отъ прѣдседателя на Българското Лозарско Д-во Г-нъ Г. Червенковъ и засѣдава до 28 септемврий 7 часа вечерята. Избра се бюро въ съставъ Прѣдседателъ Г. Шиваровъ отъ Ст. Загора. Подпрѣдседатели П. Сираковъ отъ Пловдивъ и Въжаровъ отъ Плѣвенъ и секретари Кр. Нановъ и Ст. Сликовъ отъ Ст. Загора.

Пръвъ рефератъ се чете отъ Червенковъ върху нуждата за образуване Лозарски съюзъ, който да защищава новото лозарство, да го подпомага и прѣмахва спѣннитѣ за неговото развитие. Прочете и проектоуставътъ за образуване на съюза. По принципъ идеята за образуване на съюза, на българскитѣ лозари на чисто професионална почва се възприе отъ събора единодушно, като за цѣлѣта се избра комисия отъ 9 лозари, която се нагърбва съ задачата слѣдъ като популязира идеята за съюза, слѣдъ като обедини масово лозаритѣ въ дружества, тогава да образува самиятъ съюзъ като опрѣдѣли и датата на първото учрѣдително събрание, а така също и мѣстото, гдѣто ще стане то.

Втория рефератъ се чете отъ Г-нъ Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ, *фалшификацията на вината*, слѣдъ който рефератъ и слѣдъ разискванията по него се взе единодушно слѣдната резолюция: 1) Да се създаде строго специаленъ законъ противъ фалшификацията на вината, който безусловно да забрани производството и продажбата на питиетата и въобще фалшифициране вина. 2) Да се иска въ най-скоро врѣме откриването на 2 винарски станции, съ добръ монтирани лаборатории и вѣщи химици, които да работятъ по проучаване на българскитѣ вина и прѣслѣдватъ фалшификацията. 3) Да се създаде специално бюро при М-то на Земледѣлието, по прѣслѣдване на фалшификацията. 4) Да се забрани безусловно продажбата на всички материали, служащи за подправка и фалшификация на виното и 5) Всички лозарски органи трѣбва да взематъ най-активно участие чрѣвъ своитѣ органи въ практическото приложение на закона.“

Трети рефератъ се чете отъ Г-нъ Кр. Тополски „*по разпространението на директнитѣ сортове лози*“. Събора като изслуша реферата и доклада на специалната комисия за разучаване постигнатитѣ резултати въ Видинско отъ Директни-

тѣ сортове лози, като видѣ и очебиющия резултатъ, добитъ отъ изложбата—че продукта на директнитѣ лозя е долно-качественъ и може да служи само за фалшифициране на вината, а така сжщо, че тѣ не сж противостойчиви на филуксерната зараза и се нападатъ отъ разнитѣ криптогамически болести, взе слѣдната резолюция:

1) При условията, въ които се намѣрва сега лозарството въ България, прѣстжпно ще бжде да се допуска по какъвто и да е начинъ свободното садение и разпространение на директнитѣ сортове, защото съ това само ще се повтарятъ грѣшкитѣ отъ миналото и ще се спъне развитието на новото лозарство. 2) Лозарството ще може да се постави на подобающата висота, като се възприеме само метода за възобновяване на лозята чрѣзъ мѣстни лози, присадени на противостоящи на филуксерата подложки и като не само най-строго се прилага чл. 21 отъ Зак. за Лозар. и овощарството, но и се създадатъ въ новото законоположение най-строги-наказателни разпореждания (като затворъ отъ 6 мѣс. до 1 година и голѣми глоби) противъ производителитѣ и разпространителитѣ на лози и прѣчки отъ директнитѣ сортове. Сжществующитѣ сега лозя отъ директни сортове да бждатъ обложени съ тежки данъци. 3) За удовлетворение нуждитѣ на лозаритѣ съ лозовъ материалъ да се засили до максималенъ размѣръ производството на лозовъ материалъ въ страната, като Държавата разшири разсадницитѣ, подобри обработването имъ и насърчи частното имъ производство, особено това, поставено на кооперативни начала и 4) Да се организира по-усилена пропаганда, както отъ страна на държавнитѣ органи, тѣй и отъ страна на просвѣтитѣ лозари и лозарски сдружавания, противъ директнитѣ сортове, като се изтъкне голѣмото зло, което се наанся на страната ни съ тѣхното разпространение.“

Четвърти рефератъ се чете отъ Д. Бъчваровъ *врху законъ за лозарството и овощарството*. Съборътъ, слѣдъ като изслуша реферата и станалитѣ разисквания по него и като взема прѣдвидъ какво въпросния законъ въ сегашния си видъ и при измѣнитѣ се условия има неотговорящи за врѣмето клаузи рѣши: „Да замоли най-настойтелно М-то на Земл. и Дър. Имоти да измѣни и допълни закона за лозарството и овощарството по начинъ такъвъ, че той дѣйствиелно да спомогне за бързото развитие на новото лозарство и овощарството въ страната и понататѣшното му запазване.

Прѣдвидения рефератъ на Г-нъ Разсукановъ *по лозарските кооперации не се чете*. понеже референчика не можа да дойде, а този *по новото винарствуване* отъ Г-нъ Недѣлчевъ по нѣмане на врѣме, референчика се отказа да чете.

По разнитѣ въпроси се вземаха слѣднитѣ резолюции: 1) *По закона за облагане печалбитѣ отъ войната на лозаритѣ* а) „Да се поправи правилника за прилагане закона за печал-

битѣ въ смисълъ да не се облагатъ лозаритѣ съ този данѣкъ. Ако това не може да стане, да се признае на лозаритѣ годишенъ чистѣ приходъ 11,000 лева и остатѣка сврѣхъ това да се обложи съ данѣкъ б) Да се признаятъ дѣйствителнитѣ приходи на лозаритѣ и то не само за периода 1917 и 1918 г. а за петъ години отъ 1914—1919 години. в) Да се протестира противъ неправилнитѣ дѣйствия на финансовитѣ власти, които неправилно изчисляватъ приходитѣ на лозаритѣ и г) Неподалитѣ декларации лозари за облагане съ данѣкъ печатбитѣ отъ войната да не се смѣтатъ за укриватели, а да се облагатъ съ данѣкъ по сѣщия начинъ, както и подалитѣ декларации лозари.

2) *По нормиране цѣнитѣ на гроздето и продуктитѣ му* „Понеже гроздето и продуктитѣ отъ него не сѣ отъ пѣрва необходимостъ и нормирането имъ не само че не е необходимо, но и несвоеврѣмено и пакостно за Българското лозарство, то събора възстава противъ всѣкаква нормировка и за избѣгване на умишленната спекулация на спекуланти винари. Д. С. Г. О. П. да оповѣсти въ печата, че не е и нѣма да нормира гроздето. б) Събора протестира противъ своеволието на сѣдѣлни комитети да нормиратъ гроздето, както е случия въ Бургасъ и другадѣ, понеже това спѣва развоя на новото лозарство. и в) Да се избере една тричленна комисиия, която да разясни и настои прѣдъ Д. С. Г. О. П. защо не трѣбва да се нормира гроздето.

3) *По въпроса за акциза* се рѣши: „За да се избѣгне не лоялната конкуренция отъ бирата и фабричния спиртъ на виното и ракията, то трѣбва да се изправи сторената грѣшка съ облагане поне въ троенъ размѣръ акцизъ бирата и фабричния спиртъ, ако не е възможно прѣмахването акциза на чистия лозовъ продуктъ—виното.—

Слѣдъ вземане резолюциитѣ, прѣдседателя закри II-я лозарски съборъ съ пожелание за едно скорошно образуване съюза, който да закрѣпи и засили този тѣй важенъ поминѣкъ на страната ни, какѣвто е лозарството и винарството.

УСТАВЪ

Проектъ.

на

БЪЛГАРСКИЯ ЛОЗАРСКО-ВИНАРСКИ СЪЮЗЪ

(Приетъ отъ Лозарския съборъ въ Стара-Загора на 27 септември т. г.)

I. Основание, название, траене и седалище.

Чл. 1. Основава се сдружение между лозаритѣ и винаритѣ производители въ страната съ ограничена отговорностъ, подъ название „Български Лозарско-Винарски Съюзъ“.

Чл. 2. Съюзътъ се основава за 99 години съ седалище ежегодно опрѣдѣлено отъ годишното събрание.

II Цѣльта на съюза.

Чл. 3. Цѣльта на съюза е:

а) Да обедени въ едно прѣдставителство — съюза всички лозари и винари въ страната, като имъ даде възможность да станатъ модерни стопани, да се ползуватъ максимумъ отъ благата на своето производство и сдружение и въобще да способствува за подигане икономическото имъ състояние;

б) Да имъ даде възможность и да ги подпомага да се борятъ съ всички срѣдства за прѣдогвратяване на лозарски кризи;

в) Да съдѣйствува, улеснява и подпомага основаването на лозарско-винарски дружества, били тѣ производителни, продавателни, културно просвѣтни или съ чисто икономически характеръ, взаимно-осигурителни, кредитни кооперации, кооперативни изби, дестилационни инсталации, маточници, вкоренилища и лозя;

г) Да способствува за създаване и урегулиране кредитна на лозаритѣ и винаритѣ;

д) Да улеснява продажбата и покупката на лозарски и винарски продукти;

е) Да способствува за обогатяване професионалнитѣ познания на членоветѣ си;

ж) Да закриля членоветѣ си срѣщу всички ония посегателства и рискове, съ които сж свързани лозарскитѣ прѣдприятия.

Чл. 4. За постигане на тая си цѣль съюзътъ трѣбва:

а) Да бжде единъ активенъ центръ на лозарско-икономически и научни проучвания, като работи за въвеждане усъвършенствуванията по лозарство и винарство;

б) Да поддържа енергично прѣдъ правителството и парламента своитѣ законни права и искания, както и всѣки проектъ полезенъ за лозарството и винарството въ страната, а сжщо да дѣйствува за прѣмахването на закони и наредби, които уврѣждатъ лозарството;

в) Да дѣйствува за създаване и стабилизиране на лозарско-винарски институти и подобрене положението на служащитѣ въ тѣхъ, както и всички служби по лозарството и винарството;

г) Да доставлява на членоветѣ си съ малка печалба разни ступански потрѣби по лозарство и винарство;

д) Да държи въ течение своитѣ членове върху пазаря на вината и въобще продуктитѣ на лозата;

е) Да издига високо гласа на лозаря противъ пагубни за националното ни лозарство и винарство спекулации, като се грижи да организира пазаря;

ж) Да организира едно справочно бюро, чрѣзъ което да даде възможностъ на членоветѣ си да получаватъ освѣтление по въпроси свързани съ лозарство и винарство;

з) Да прѣдставя посрѣдници и експерти за разрѣшение на спорове изникнали между членоветѣ;

и) Да дѣйствува енергично за създаване на специаленъ законъ противъ фалшификацията на гроздовитѣ продукти и уреждане прѣслѣдването нарушителитѣ му, като взема инициативата за образуване на дружества и групи, издържа свои специални агенти и лаборатории за прѣслѣждане на фалшификацията и продажбата на лоши лози, лозарски и винарски материали;

к) Устройва и подпомага лозарски събори, изложби и екскурзии.

Чл. 5. Българския Лозарско-винарски Съюзъ е неутрално сдружение спрямо политиката и като такова забранява му се безусловно всѣкава политическа манифестация и подигането на каквито и да било въпроси вънъ отъ лозарството и винарството; никакъвъ лозарски съборъ или конгресъ не може да се свика два мѣсеца прѣди парламентарнитѣ избори.

Чл. 6. Съюзътъ за прѣуспѣване и постигане на цѣлитѣ си издава свой органъ културно-просвѣтително-икономическо списание „Лозарски Прѣгледъ“ както и редъ книжки по лозарството и винарството. Това ще се урежда по особенъ правилникъ, одобренъ отъ годишното събрание.

Съюзниятъ органъ задължително се получава отъ всѣки индивидуаленъ членъ на съюза.

III. Материални срѣдства, приходи, разходи и счетоводство.

Чл. 7. Българскиятъ Лозарско-Винарски Съюзъ добива материалнитѣ си срѣдства отъ слѣднитѣ източници:

1. Членски вносъ, който се опрѣдѣля отъ годишното събрание и който не може да бѣде по-долу отъ 1 левъ на декаръ лозе, притежавано отъ членоветѣ или една стотинка на литръ произведено вино;

2. Абонаментъ и продажба на Съюзни издания;

3. Субсидии, завѣщания и доброволни пожертвувания;

4. Основенъ капиталъ, състоящъ се отъ лева;

5. Въ неограничено число именни дѣлове на членоветѣ отъ по 10 лева;

6. Лихви отъ резервения фондъ;

7. Заеми;

8. Печалби реализирани отъ доставкитѣ и продажбитѣ;

9. Отъ срѣдства, посочени отъ годишното събрание.

Чл. 8. Разходитѣ и приходитѣ на Съюза се опрѣдѣлятъ въ бюджета му, гласуванъ ежегодно отъ общото събрание.

Чл. 9. Счетоводството и книговодството на Съюзнитѣ

приходи и разходи се водятъ по правилникъ-наредби, приети отъ Управителниятъ Съвѣтъ.

Чл. 10. Дѣловетѣ, прѣдвидени въ чл. 7 пунктъ 5 сж именни и съ дивиденти максимумъ 6 %. Никой не може да купи дѣлъ прѣди да е приетъ за членъ. Всѣки членъ отговаря въ петоренъ размѣръ.

Чл. 11. Всѣки колективенъ членъ е длъженъ да купи на свое име или на членоветѣ си най-малко по единъ дѣлъ на единъ декаръ лозе или на срѣдно произведено вино 300 литри.

IV. Печалби, фондове и съставяне на баланса.

Чл. 12. Отчетната година на съюза почва отъ 15 септември и се свършва на 14 септември слѣдующата година. Първото упражнение почва отъ деня на обнародване завѣрената фирма на Съюза въ „Държавенъ Вѣстникъ“.

Чл. 13. Въ края на всѣка отчетна година се съставлява равномѣтка. Тя се туря на разположение на контролния съвѣтъ 20 дни по рано и се печати въ съюзния органъ най-малко 10 дни прѣди конгреса.

Чл. 14. Въ сжщия органъ се публикуватъ и всички други извѣстия и разпореждания на Съюза.

Чл. 15. Въ края на отчетната година отъ брутото приходъ, слѣдъ като се извадятъ разносцитѣ по издръжката на Съюза и персонала му, амортизация на имотитѣ, $\frac{1}{5}$ отъ учрѣдителнитѣ разноски и лихвитѣ на дѣловетѣ, добива се чиста печалба.

Чистата печалба се разпрѣдѣля:

1. 25% за образуване резервенъ фондъ.
2. 10% фондъ за културно просвѣтно и научно общо полезни цѣли.
3. 6% за дивидентъ върху дѣловетѣ.
4. 35% фондъ прѣслѣждане фалшификацията на гроздовитѣ продукти.
5. 4% фондъ неслѣбираеми зимания.
6. 10% Увеличение основния капиталъ;
7. 4% за възнаграждение на Управит. и Контр. съвѣти;
8. 5% възнаграждение на персонала и 1% за застраховка на чиновницитѣ.

Загубитѣ, ако се укажатъ такива, се покриватъ отъ резервения фондъ, но ако не достигне той, останалата частъ се разпрѣдѣля върху дѣловетѣ.

Чл. 16. Резервениятъ фондъ е недѣлимъ. Слѣдъ разтурване на Съюза тѣй, както и капиталътъ на Съюза, се влагатъ на лихвенна смѣтка въ Б. Земл. или Кооперативна Банка за да се прѣдаде на образувалия се подобенъ Съюзъ.

V. Приемане членове, тѣхнитѣ права и задѣлжения.

Чл. 17. Членове на Съюза могатъ да бждатъ: всички лозарско-винарски сдружения, синдикати, кооперации и групи, които иматъ за цѣль прѣуспѣване лозарството и винарството и на които цѣлитѣ не противорѣчатъ на постановленията на Съюзния уставъ. Индивидуалнитѣ членове на сдруженията сж едновременно членове и на Съюза. Не могатъ да бждатъ членове на сдруженията и на Съюза, лишени отъ граждански права и осждени за прѣстѣпления отъ лозарско-винарски характеръ.

Чл. 18. Приемане на членоветѣ става чрѣзъ подаване писменно заявление до управителния сѣвѣтъ на съюза, подписано отъ управителния сѣвѣтъ на сдружението, придружено съ единъ прѣписъ отъ устава и прѣписъ отъ протокола на засѣданието, което е рѣшило да стане членъ и записало съответнитѣ член. дѣлове отъ съюзния капиталъ.

Сдружение, неприето за членъ отъ упр. сѣвѣтъ на съюза може да се оплаче на контролния сѣвѣтъ, а слѣдъ това и на конгреса.

Чл. 19. Всички членове иматъ право да внасятъ прѣдложения въ управителния сѣвѣтъ, както и въ конгреса за работи по лозарство и винарство и да се ползватъ съ всички услуги, сѣвѣти, свѣдения и др. отъ наученъ и практически характеръ, както и да участвуватъ редовно въ конгреситѣ съ свои делегати.

Чл. 20. Лица, които принасятъ особено услуги на лозарството и винарството се приематъ по прѣдставление на управителния сѣвѣтъ и провъзгласяватъ за почетни членове съ сѣвѣщателенъ гласъ.

Чл. 21. Членството прѣстава:

- а) когато членътъ ликвидира;
- б) когато членътъ доброволно напусне съюза;
- в) когато бжде изключенъ.

Чл. 22. Дѣловетѣ на ликвидирания, доброволно напусналия или изключения членъ се връщатъ 6 мѣсеца слѣдъ приключване смѣткитѣ на съюза за годината, прѣзъ която е станало напускането.

Чл. 23. Управителниятъ сѣвѣтъ на съюза може да отстранява членове, които сж нередовни въ задѣлженията си или работятъ противъ цѣлитѣ на съюза. Слѣдъ това той внася прѣдложение въ конгреса за изключване и съобщава въ единъ мѣсець по-рано това на сдружението, за да си испрати делегатъ на конгреса за защитата си.

Чл. 24. Всички сдружения сж автономни въ своитѣ рѣшения и дѣйствия, стига да не противоречатъ на общата съюзнитѣ цѣль и конгресни рѣшения.

VI. Управление.

Чл. 25. Органитѣ на сѣюза сж:

- а) Конгреситѣ;
- б) Управителниятъ Сѣвѣтъ;
- в) Постоянното присѣствие и
- г) Контролниятъ сѣвѣтъ.

А. Конгреси.

Чл. 26. Конгреситѣ се сѣстоятъ отъ членоветѣ на сѣюза, които се прѣдставляватъ отъ делегати, избрани отъ общитѣ сѣбрания на сдруженията, като на всѣки 20 члена или дробъ отъ 20 се взема по 1 делегатъ. Всѣки делегатъ има право само на 1 гласъ, но по пълномощно може да прѣдставлява най-много 3 делегата.

Чл. 27. Конгреситѣ се свиква редовно прѣзъ мѣсецъ септември всѣка година и когато е необходимо, и повече пѣти по искане на $\frac{1}{3}$ отъ членоветѣ и контролниятъ сѣвѣтъ. Управителниятъ сѣвѣтъ, като има прѣдъ видъ желанието на прѣдидущия конгресъ, рѣшава гдѣ, кога и за колко дена ще свика конгреса.

Конгреситѣ се свиква съ покана, напечатана въ сѣюзния органъ 1 мѣсецъ по-рано съ дневния редъ, за който се е взело мнѣнието на членоветѣ.

Чл. 28. Редовнитѣ и извънредни конгреси взематъ рѣшение само когато присѣтствуватъ поне една трета отъ членоветѣ, въ противенъ случай сѣбранието се свиква на другия день и рѣшава съ колкото членове сж се явили.

Рѣшенията се взематъ по вишегласие, при равно число членове прѣдседателя рѣшава, а при изборъ се тегли жрѣбие.

Чл. 29. Конгреситѣ се занимава съ вземане рѣшения по отговорността на управителния и контролниятъ сѣвѣти, или за тѣхнитѣ оставки.

Чл. 30. Управителниятъ сѣвѣтъ може да кани и не членове на конгреса, които да четатъ реферати, да се произнасятъ по нѣкои специални въпроси, безъ да иматъ право на гласуване.

Чл. 31. Конгреситѣ се произнася върху слѣдното:

- а) изслушва отчета на управителния сѣвѣтъ и доклада на контролниятъ сѣвѣтъ и ги освобождава отъ отговорностъ.
- б) избира управителенъ и контроленъ сѣвѣти.
- в) разглежда измѣнение на устава;
- г) гласува приходо-разходния бюджетъ;
- д) разглежда прѣдложения цѣлящи засилване и повдигане на сѣюза и въобще това на лозарството и винарството;
- е) изслушва реферати и доклади на специалиститѣ, натоварени отъ управителния сѣвѣтъ по нѣкои въпроси.

Чл. 32. Извънредниятъ конгресъ се занимава и взема рѣшения по въпроситѣ, за които специално е свиканъ.

Б. Управителниятъ сѣвътъ.

Чл. 33. Управителниятъ сѣвътъ на сѣюза се сѣстои отъ 9 члена, избирани съ тайно гласуване отъ конгреса. Тѣ помежду си избиратъ Прѣдседателъ, Подпрѣдседателъ, Секретаръ и Касиеръ.

При избора се избиратъ 12 души, отъ които 9 дѣйствителни и 3 запасни членове на управителния сѣвътъ, които замѣстватъ излѣзлитъ дѣйствителни.

Чл. 34. Управителниятъ сѣвътъ прѣдставлява сѣюза прѣдъ властитѣ и трети лица.

Чл. 35. Управителниятъ сѣвътъ се свиква на редовни засѣдания всѣки три мѣсеца, а на извънредни когато стане нужда.

Засѣданията му сж законни, когато присжтствуватъ поне 5 члена, а рѣшенията му сж взети по вишегласие на присжтствующитѣ.

Чл. 36. Управителниятъ сѣвътъ върши слѣдното:

- а) изпълнява рѣшенията на конгреситѣ;
- б) приема или отстранява колективни членове;
- в) ръководи и бди за доброто изпълнение на сѣюзнитѣ работи;
- г) избира и назначава нуждния персоналъ на сѣюза;
- д) бди за пазене сѣюзния имотъ и капиталъ и за редовното водене смѣткитѣ и счетоводнитѣ книги;
- е) контролира и се грижи за редовното и доброто издаване на сѣюзния органъ.
- ж) Изучава всички въпроси по законодателството и дѣйствиата на властѣта, като прави нужднитѣ изложения и постжпки на врѣме.
- з) Слѣди и сѣдѣйствува за прѣслѣждане фалшификацията на вината;

и) Възлага на специалисти да изучаватъ въпроситѣ по лозарството и винарството, повдигнати отъ членоветѣ.

Всичкитѣ рѣшения се вписватъ въ протоколи.

Чл. 37. На помощъ и подѣ прѣкия надзоръ на Управителния Сѣвътъ се намира администрацията на Сѣюза, която се сѣстои отъ Директоръ и нуждното число служащи, заплатитѣ и положението на които се опрѣдѣля отъ конгреса.

В. Постоянно присжтствие.

Чл. 38. Постоянното присжтствие се сѣстои отъ трима души, избрани отъ членолетѣ на Управителния сѣвътъ изъ по между си.

Постоянното присжтствие ръководи вжтрѣшното управление, привежда въ изпълнение рѣшенията на управителния сѣвътъ, конгреса и на контролния сѣвътъ, като иай-точно спазва постановленията на настоящия уставъ и закона за кооперативнитѣ сдружения.

Г. Контроленъ съвѣтъ.

Чл. 39. Постоянниятъ надзоръ и контролата върху управлението на съюза се упражнява отъ Контролния Съвѣтъ, състоящъ се отъ 5 души, избрани отъ конгреса за една година по тайно гласоподаване, а тѣ избиратъ по между си Прѣдседателъ, Секретаръ и членове.

Чл. 40. Контролниятъ Съвѣтъ контролира управлението на Съюза въ всичкитъ му дѣла, за която цѣль той може да присъжествува на заседанията на Управителния съвѣтъ.

Той е длъженъ:

1) Да слѣди за точното прилагане закона за кооперативнитъ сдружения, устава и правилницитъ на Съюза и рѣшенията на конгреса;

2) Да провѣрява най-малко веднажъ въ 3 мѣсеца касата и книгата на съюза;

3) Да провѣрява годишния отчетъ и смѣткитъ на съюза и да ги прѣдставя съ особенъ докладъ на конгреса;

4) Да свиква конгреса, когато по негова покана управителния съвѣтъ не стори това.

Провѣркитъ и рѣшенията на контролния съвѣтъ сж редовни, когато сж извършени и взети поне отъ трима члена.

За своитъ засѣдания той държи протоколи,

VII. Прѣкрятяване на съюза.

Чл. 41. Съюза може да се прѣкрати:

а) Съ изтичане на срока му;

б) По рѣшение на специално свикания за това конгресъ

в) Чрѣзъ сливане съ другъ съюзъ;

г) Вслѣдствие на несъстоятелностъ;

д) По рѣшение на конгреса и окръжния сждъ.

За прѣкрятяване на съюза по точка б. и в. се изисква болшинство отъ $\frac{2}{3}$ на присъжествуващитъ членове.

VIII. Общи наредби.

Чл. 42. Длъжността на управителния и контролния съвѣти сж почетни и имъ се плаща пѣтни и дневни, опрѣдѣлени въ бюджета само при засѣдания.

Чл. 43. Фирмата на съюза е: „Български Лозарско-Винарски Съюзъ“. Тя се подписва отъ Прѣдседателя споредъ случая и отъ Подпрѣдседателя и постоянното присъствие.

Печатътъ на съюза има кръгла форма и носи около връстъ надписа „Български Лозарско-Винарски Съюзъ“, а въ срѣдъ образци гроздъ и листъ.

Чл. 44. Всичко, което не е указано въ настоящия уставъ, се урежда съгласно постановлението на закона за кооперативнитъ сдружавания.

Съюзътъ се счита основанъ, когато настоящиятъ уставъ се приеме и подпише най-малко отъ 7 члена, а почва да дѣйствува слѣдъ утвърдението му отъ Окръжния Сждъ и обнародването му въ Държавенъ Вѣстникъ.

Фалшификацията на вината и другитѣ продукти. Мърки за нейното прѣмахване.

Почитаеми господа лозари,

Много отдавна се говори за фалшификацията на вината, много страници се написаха за сжщата цѣль; тази е била винаги една отъ темитѣ на всѣко лозарско събрание или съборъ. Уви! Никаква проява на отрѣзвление. Днесъ ние се намираме въ сжщото хаотично положение, въ каквото бѣхме лани, по-лани на лозарския съборъ 1912 год. и много по-рано. Нѣщо много по-вече: всѣки день се констатира прогресъ въ методитѣ на фалшификацията, смѣлость до нахалство отъ фалшификаторитѣ. Мѣсть, вина, оцетъ, ракии, коняци, въобще всички продукти на лозага се подлагатъ на най-разнообразни и най-безсѣвъстни фалшификации. И дѣйствително, надали ще се намѣри втора страна въ свѣта, гдѣто и народъ и власть да сж така спокойни зрители на този пладнешки грабежъ на общество и държава, на тази угроза на общественото здраве и моралъ — както е у насъ.

Фалшификацията е ножъ съ двѣ острила:

- 1) Санитарна фалшификация;
- 2) Фискална.

Почитаемо събрание,

Ако се абстрахираме отъ всички други злини на фалшификацията, и за мигъ се спрѣмъ само върху нейнитѣ разрушителни послѣдствия върху общественото здраве и моралъ, Вие ще се убѣдите, че фактически и народъ и власть сж обвзети отъ една прѣстѣпна апатия, отъ едно прѣстѣпно равнодушие, като подлагатъ своя организъмъ на хроническо растройство, на несъзнателно систематическо самоотравяне.

Отровнитѣ анилинови бои и разрушителнитѣ органически и особно минерални киселини (солна, сѣрна, борова и особно Салициловата) — иматъ такова широко употрѣбление отъ прѣстѣпни ненаситници за забогатяване, щото менъ ми настрѣхватъ коситѣ като си помисля колко хиляди и хиляди граждани и селяни сж съ разтроени стомаси и прѣдразположени на всевъзможни заболявания. Лѣкаритѣ, хората на обществената хигиена, повикани при стомашни заболявания — чисто по лѣкарски — лѣкуватъ самия организъмъ, прѣпоръчватъ диета за извѣстно врѣме, а за първоизточника на маса случаи отъ стомашни заболявания, особно у по-простата класа съвсѣмъ въ рѣдки случаи проявяватъ може би нѣкакъв интересъ. Безъ да нагазвамъ въ оня тъменъ лабиринтъ — фалшификацията на хранителнитѣ продукти изобщо, Г-да, хроническото отравяне и стомашнитѣ растрой-

ства отъ всѣкидневното, да кажа дори домашно употреблението само на лозовитѣ продукти: вина, оцетъ, коняци, ракии и пр., особно за по-простата и по-бѣдна класа, е такава социално зло, щото една амбицирана статистическа лѣкарска анкета, особено днесъ, би открила потрѣсающии констатации за заболяванията въобще и смъртността у насъ.

Днесъ, когато вслѣдствие на войната производството струва сравнително по-скъпо и цѣната на самитѣ продукти е доста висока, просторитѣ на фалшификаторитѣ сж небивало широки. Прѣдъ перспективата на голѣми печалби, днесъ когато липсва захаръ, прѣстѣпни фалшификатори прибѣгватъ до индустриални спиргове, които размѣсватъ съ вода и отровни киселини, подъ булото на екстракти и есенции и произвеждатъ вина, съ които растройватъ организма на консоматора.

Така напримѣръ:

Приготовляването на сладкитѣ вина у насъ, наскоро слѣдъ гроздоберъ, съ 80% отъ случаетѣ става по два начина:

Първия начинъ, който се употребява по-рѣдко е като се слага захаринъ въ прѣврѣла слаба гроздова мъсть (шира). Употреблението на захарина е много разпространено у насъ. Той има така широко разпространение и употребление, както терешето у търговцитѣ на розовото масло.

Втория начинъ, който е масово практикуванъ отъ кръчмаритѣ се състои въ прѣсичане на ферментацията на гроздовата мъсть — съ салицилова киселина или както си я казватъ по старому — Салицилъ. Па даже и безъ да му знаятъ името, много отъ кръчмаритѣ отиватъ въ дрогерия или аптека и искатъ да имъ дадатъ прахъ за сладки вина и тѣ имъ даватъ салицилова киселина.

Господа,

Имаме санитарна дирекция, имаме лѣкари, имаме хора на обществената хигиена — до днесъ обаче не сѣмъ нито челъ, нито чулъ нѣкой да си е издигналъ високо гласътъ противъ този разстроител на стомаха, който е добилъ чутъ ли не домашно употребление у насъ: Въ сладкиши, въ мармелади, въ компоти, въ масла и кждѣ ли не, салицилтѣ се употребява като нѣщо безъ което домакинството не може.

Салициловата киселина е така вѣдна за здравето, че французкото законодателство, подъ страхъ на най-тежки наказания, не допуска дори слѣди да се намѣрятъ отъ нея при анализата на хранителния продуктъ.

Салициловата, както и боровата киселина и гипса — се употребяватъ сжщо и при лѣкуването на нѣкои болни вина. Като антисептикъ (антиферманъ), — а всички антисептици сж едни по-силни, други по-слаби отрови, — тѣ унищожаватъ

ватъ бактериитѣ, които сж причинили болестъта на виното; микроорганизмитѣ падатъ на дъното, виното се избистря. Нѣкои крѣчмари не избиратъ прочие сръдствата, стига да може да мине виното изъ рѣка. Подправено слѣдъ това съ разни есенции, за да се нрави на пияча, виното въ скоро врѣме се похарчва. И тогава, вмѣсто храна каквато прѣдставляватъ чиститѣ вина, въ дадения случай то е разстроителъ на общественото здраве.

Почитаемо събрание,

Ами ако надникнемъ да видимъ какво се върши съ второстепеннитѣ продукти на лозата? — Съ оцета напр.? Чистия виненъ оцетъ съвсѣмъ се изгуби отъ пазаря. Днесъ на оцета се гледа като на течностъ, която да притежава киселъ вкусъ. Огъ какво естество е тази киселинностъ, надали нѣкой отъ консоматоритѣ се е запитвалъ. особено по-простата консомативна публика. Търговцитѣ на оцетъ гледатъ да е силно киселъ вкусътъ на продукта — да дразне, да щипе езика и колкото повече въплощава тия качества, толкова е той по-цѣненъ. И днесъ, когато отъ чистата оцетна киселина свободно се приготвява оцетъ за домашна консомация, при погазения моралъ за смѣтка на алчността за забогатяване — голѣмъ процентъ отъ тази оцетна киселина се прѣдставя отъ разрушителнитѣ за човѣшкия организъмъ — минерални киселини — солна, борова, па дори и сѣрна киселина. Разредени съ вода и вапсани съ есенции и анилинови бои — тѣ отиватъ въ кухнята за подправка на ястия като чистъ виненъ оцетъ.

Ракии и коняци. Особено въ селскитѣ крѣчми, понеже колкото е по-силна ракията на алкохоленъ градусъ, алкохола причинява едно щипане на небцето, това дѣйствиe наподобява и отъ слаба ракия или конякъ, на които прѣстѣпни спекуланти слагатъ минерални киселини. Много отъ коняцитѣ пѣкъ, особно тѣзъ прѣдзначени за по-прости и забутани градски и селски крѣчми, се вапсватъ и ароматизиратъ съ готови фабрични екстракти, които съдържатъ врѣдни за здравето вещества.

Отъ фискалнитѣ фалшификации, на които се подлагатъ вината, както и другъ пѣтъ ми се е отдавало случай да ги изброявамъ, най-важнитѣ сж:

Фабрикуването на петиотъ (захарно вино), прибавянето на вода въ виното, алкохолизирането на вината, прибавянето на химически екстракти и искусствено боядисване.

Тѣзи фалшификации сж почти винаги свързани едни за други: И дѣйствително вино, на което е прибавяно вода, понеже е отслабнало, оголѣло, се поправя или чрѣзъ вапсване или чрѣзъ примѣсване съ гѣсти алкохолизирани вина. Обема на вината може да се увеличи чрѣзъ примѣсване виното на-

правено съ вода или чрѣзъ примѣсване съ петиотъ; чрѣзъ примѣсване на вино, получено отъ стафиди, чрѣзъ едноврѣмното прибавяне на вода и спиртъ или пѣкъ, чрѣзъ едноврѣмното прибавяне на първоначалната мѣсть — на вода и захаръ.

Паибавянето на вода въ виното е най-простата и най-разпространената фалшификация. Тя се върши особено днесъ при липса на захаръ. Кръщаването на водата за кръчмаря е много естествена практика. Прибавянето на водата става въ зависимостъ отъ състава на самото вино. По-плътнитѣ вина носятъ и повече вода. Това е единственото съблазнително качество на директнитѣ сортове, гроздето на които дава отличенъ материалъ за кръчмарски фалшификации. Вънъ отъ незаконността на тази фалшификация, обаче, прибавянето на вода има голѣмото неудобство, че вкарва въ виното врѣдни ферменти, които правятъ виното нетрайно. Освѣнъ това, водата, която въ повечето случаи е нечиста, отнима голѣма частъ отъ хранителната стойностъ на виното. Вино, на което е прибавяно вода, става блудкаво вслѣдствие неутрализирането на една частъ отъ неговитѣ киселини отъ варьта на водата; цвѣтното вещество, танина, спирта и въобще всички елементи на виното се разрѣдвяватъ и виното става голо на вкусъ. Производителитѣ прибавятъ водата обикновено прѣди врѣннето на мѣстътъ; търговцитѣ ангресисти при продажбата, а кръчмариѣ — прѣзъ врѣме на самата консомация.

Много широко разпространение доби напоследѣкъ производството на петиотъ. Прѣди войната 40 — 50% отъ вината, които се консомираха, бѣха чисти захарни вина. Прѣзъ врѣме на войната, вслѣдствие липсата на захаръ, производството на петиота бѣ намалено, но да не се мисли, че съвсѣмъ липсваше отъ пазаря. Много петиотарджии използватъ простъ екстрактъ отъ захарно цвѣкло, а така сжщо и пчелния медъ. Тази годишната отлична реколта на меда — дразни спекулативнитѣ желанія на петиотарджиитѣ, много отъ които отъ сега още правятъ разни комбинации.

Какво е петиота?— Слѣдъ като се източи естественото вино отъ джибритѣ, сипва се върху тѣхъ захаренъ разтворъ и се оставятъ да ферментиратъ. Питието, което се получава има приятенъ виненъ вкусъ, доста силно на спиртъ, но слабо на екстрактъ. Петиотизацията е прочее едно добро сръдство дѣйствително, за да се използватъ извѣстни цѣнни материи въ джибритѣ, но питието което се получава, по никой начинъ не може да се продава за естествено вино, нито пѣкъ може да се смѣсва съ него. Петиотътъ е вино отъ джибри, имитирано или захарно вино. Естественото вино, това е питието, което се получава отъ ферментацията на чиста гроздова мѣсть (шира), получена отъ прѣсно грозде. Шапгализацията пѣкъ, или прибавянето захаръ на самата мѣсть

(шира) има за цѣль да я обогати съ материали, които сж въ състояние да засилятъ алкохолния градусъ на виното. Прочие шаптализацията не е фалшификация. При ненормални години гроздето не може да узрѣе достатъчно и тогава става нужда отъ увеличение на алкохолната сила съ 1⁰—2⁰, за да може виното да бѣде по-издрѣжливо. Съвсѣмъ другояче стои обаче въпроса, когато прибавянето на захаръта става съ цѣль да се увеличи обема на виното. Когато киселината на мѣстътъ, естествена или изкуствено прибавена, е много — прибавя се вода, за да се разрѣди киселината, слѣдъ това пѣкъ се прибавя, захаръ или медъ, докато се доде до нормалното. Виното, което ще се получи, обаче, ще бѣде по-тънко (голо) на вкусъ, а така сжщо и съ по-слабъ цвѣтъ и букетъ, защото естественитѣ екстрактивни вещества сж много разрѣдени. Прочие това е едно ненормално вино, което прѣтърпява и други окраски, било чрѣзъ изкуствено боядисване или химически екстракти — докато излѣзе на пазаря.

На много мѣста изъ България се докарватъ отъ Турско и Гърция голѣми количества стафиди (сухо грозде) отъ което приготвяватъ голѣми количества вина. Стафидитѣ се промиватъ на 2—3 пжти. Тази разрѣдена мѣстъ пр. мѣсватъ послѣ съ захаритѣ или меденъ разтворъ и я подлагатъ на ферментация.

Слѣдъ като естественитѣ вина сж били примѣсени съ вода, съ петиотъ, или пѣкъ съ вино отъ стафиди, то тѣ обѣдняватъ главно на алкохолъ и цвѣтно вещество; ето защо, въ повечето случаи фалшификаторитѣ сж принудени да изгладятъ своитѣ фабрикувани вина чрѣзъ спиртоване и боядисване. Въ нѣкой случай спиртоването става, за да се подсили алкохолния градусъ на естествено слаби вина, за да се направятъ по-издрѣжливи. Трѣва подсилване трѣбва да става обаче съ чистъ виненъ алсохолъ, а не съ всевъзможни индустриални фабрикации.

Спиртоването на обикновенитѣ вина обаче става съ съвсѣмъ друга цѣль. Силно спиртованитѣ вина понасятъ и повече вода, а послѣ пѣкъ за подсилване на плътността на виното се прибѣгва до индустриаленъ екстрактъ. По този начинъ, много отъ ангрисиститѣ съвсѣмъ свободно прѣвозватъ по желѣзницитѣ вина спиртовани съ индустриални алкохоли до 18⁰—25⁰.

Боядисването на вината дохожда винаги въ допълнение на всички други фалшификации. За да се засили цвѣта на виното прибѣгва се до два начина:

1. Естественъ начинъ — чрѣзъ „соираде“ т. е. като се примѣсватъ слабитѣ на цвѣтъ вина съ вина по плътни, получени отъ грозда съ силно багрилно вещество (маврудъ, папаса, аликантъ буше и др.).

2. Неестественъ и незаконенъ, като се прибавятъ на виното изкуствени бои.

(Слѣдва).

Вино или бира?

Въ в. „Възраждане“*), бр. 165 отъ 15 ноември т. г. въ статията, подъ заглавие „Държавна политика за разстойство и съсипия“, между другото е казано: „Производството на пивото ще подбие значително цѣната на виното, а знае се, че новитѣ милионери сж закупили и складирали голѣми количества вино, което се продава 14 - 16 лева килограма, а пивото ще стане причина да се намали най-малко на 3 лв. килограма“. Излиза отъ току-що цитираното, че писачътъ на статийката — „Свѣтковица-Гръмъ“, желае да направи *благодѣяние* на пиячитѣ на вино, като, посредствомъ производството на неговото пиво, се намалѣла цѣната на неприятното нему вино на 3 лв. килограма! ? Разбира се, писача е билъ свободенъ да говори каквото обича за виното, но азъ го питамъ, защо непрѣменно, поради дергя и скръбта му за пивото, е пожелалъ да *дразни* виното? Дали случайно е туй, или цо? Защо направо не си разправи болката и да ѣ търси цѣра, безъ да закача виното, което въ нищо не му е *виновно*? Или поне, щомъ има зжбъ на послѣдното, защо не е казалъ нѣщо вѣрно и сериозно, а е писалъ дѣтинщини, достойни само за съжаление? Какъ и кого мисли той да заблуждава? Защо, какъ и по какъвъ начинъ мисли той, особено при тазигодишнитѣ надници за обработване на лозята, съ неговото пиво да намали цѣната на виното на 3 лв. килограма? Знае ли Г- на, кждѣ и колко складирали вина има? Защо, до колкото зная, винага отъ миналогодишната реколта на лозята ни сж изчерпани, въпрѣки продажната имъ цѣна отъ 14-16 лева килограма, и има голѣмо търсене, въпрѣки високата цѣна.

Макаръ че не притежавамъ нито една лоза, нито педя земя, на която бихъ огледалъ ечемикъ за бира, принуденъ съмъ да кажа, като агрономъ - специалистъ, по въпроса слѣдното: прѣди всичко нека Г- на знае, че земледѣлска България може безъ неговото пиво, защото произведения ечемикъ може прѣкрасно и по- полезно да послужи за изхранване и под-

*) Вѣстникъ „Възраждане“ сс титулува органъ на *нѣкаква* си политико-економическа „организация на търговцитѣ, индустриалцитѣ, замятчийтѣ и земледѣлцитѣ“. Ако е вѣрно туй и ако не демагогства, защо плаче за бирата и за бираджийтѣ и защо и какъ намира, че виното се продава много скъпо, а не се погрижва за грозната скъпостя на много по важнитѣ и необходими прѣдмети, като: яйца, месото, зеленчуцитѣ, млѣкото, плодовѣтѣ, дървата и пр.? И защо тоя вѣстникъ е благоволилъ да *ухапе* виното, а нѣма куража и доблестта да публикува отговора на възраженията ми? Така ли разбира той „организация на индустриалцитѣ“, а се залавя да дразни безмисленно несравнено по-полезната и важна винарска индустрия, защото нѣмало ечемикъ за бесплодната бирена индустрия? За голѣмо съжаление е вѣстникъ, който тъй разбира задачитѣ си

силване на западналиятъ ни коне и другитѣ домашни животни, и, ако би имало излишѣкъ, да се продаде чудесно въ чужбина, но лозарска България, въ економическо и здравословно отношение, не може безъ грозде и вино; при туй виното, ако нѣкому се вижда скъпо, макаръ че е много полезно, когато се употребява *умѣрено*, може да не го купува и пие. А знае се, че бирата, за приготвяването на която се иска много вода, и въпрѣки туй е грозно скъпа, е безъ полза и значение за чловѣшкия организъмъ, — особено днешната бира! Че туй дѣйствително е тъй, служи и слѣдния фактъ: всѣизвѣстно е, че виното е присъщо на българина питие — съ него той се ражда и съ него умира, — всички български обичаи и традиции, и радости и тѣжни, съ вино се придружаватъ, а нито единъ съ бира; напротивъ, послѣдната е чуждо за България питие — тя се зароди и разпространи по неволя, отъ зачалото на филксерната криза съ лозята ни.

Ето защо, азъ смѣло бихъ казалъ, че, даже съ изчезването на биренатъ индустрия, България и Българското земледѣлие *нищо* не биха изгубили, когато развитието и процѣтяването на лозарство-винарството ни е отъ грамадно економическо и културно значение. Лозари-винари, бждете внимателни.

И. И. Хранковъ.

Изложение на Сухиндолскитѣ лозари върху акциза на вината и ракиитѣ*).

Държавата има нужда отъ пари. Това всѣки съзнава. Но никой нѣма право да иска щото само едно занятие или съсловие да понесе всички нови тяжести. Не сж лозаритѣ и овошаритѣ, които сж най-вече виновни за намѣсата ни въ противонародната война и погрома. Нито пъкъ само тѣ трѣбва да теглятъ послѣдствията отъ тежкото финансово положение на държавата. Акциза върху вината и ракиитѣ като че ли иде да отрече това. Той цѣли да прѣхвърли грамадни тяжести главно върху насъ. А ние въ нищо не провинени прѣдъ отечеството: винаги сме си изпълнявали най-добросъвѣстно дълга къмъ фиска и прѣ върѣме на войната отъ всички служащи най-малко ние сме манкирали на отечествения дългъ.

Примирихме се съ мисълта да плащаме по 50 ст. на литъръ акцизъ. Финансовия министъръ заяви стократно, че това се касаело само за реколта отъ 1918 година. Още тогава прѣдкреохме, че това сж изкусни приеми за да ни се хвърли прахъ въ очитѣ. Даже единъ отъ мотивитѣ за да не се съгласи съ малкитѣ измѣнения на законо-проекта, които тогава прѣдлагахме, бѣ тоя, че данѣкътъ е само за еднагодина, та толкова да не се взираме въ дреболиитѣ. А ето вече

*, Б. Р. Необходимо е настоящето изложение да бждѣ подкрѣпено отъ всички лозари.

закона за бюджета пакъ гласуванъ и тия „дреболии“ наново оставени за по-благоприятни врѣмена. Ние не протестирахме противъ облагането на виното и ракията, защото знаемъ че причинитѣ, които наложиха облагането, продължаватъ да съществуватъ и прѣзъ иднитѣ години. Ако правимъ това изложение, то не е за да отмѣнимъ закона, нито даже да намалимъ доходитѣ на фиска. Напротивъ, съ исканитѣ измѣненія ний улесняваме фиска, като посочваме на извѣстни наложителни поправки, които ще направятъ данъка поносимъ и нѣма да се отрази тъй съсипателно за лозари и овощари.

Най-първо ще трѣбва да се плаща данъкъ за дѣйствиелното количество вино, а не въображаемото. Понеже измѣрването на виното става веднага слѣдъ гроздобера, то фактически акцизъ се плаща и за вѣглеливия двуокисъ, който отлѣтява при ферментацията и за калъта, която въ послѣдствие се вари на ракия и за която се плаща отдѣлно акцизъ по стотинки, като първиченъ материялъ за ракия. До края на ноември се губи сръдно 10% отъ общото количество мѣстъ.

Производителтъ има нужда отъ вино не само за собствено употрѣбление, но и за гости и за работници. Работника на лозето иска да се посрѣщне за да го благослови и роди по-вече. Ние въ селата се вѣдимъ по-силно, отколкото по градоветѣ. Споредъ официалната статистика за периода отъ 1904—1907 год. хиляда гражданки сж раждали 32. 7 дѣца, а селенкитѣ 46. 3 дѣца. У насъ съотвѣтно кръщенета и свадбитѣ сж по-често. А тѣ сж съпроводени съ ядене и пиене. Защо да плащаме акцизъ и върху това количество, когато ние не сме го продали нито увеличили богатствата си? Очевидно оставеното количество по 20 литри на глава е свършено малко. Необходимо е това количество да се увеличи поне на 50 литри. Иначе държавата ще накара производителтъ-лозари да станатъ въздържатели, или пъкъ да се откажатъ отъ едно производство, отъ което самитѣтъ не могатъ да се ползуютъ.

Акцизътъ е косвенъ данъкъ. Като таквъ той не трѣбва да тегне изключително върху производителтъ, които и безъ това плащатъ достатъчно други данъци. А за да стане по-правилно и равномерно прѣхвърлянето на данъка, най-разумно е да се плаща не отъ самия производителъ, а отъ първия купувачъ-търговецъ. За да се изнесе отъ избата виното търговеца има нужда отъ прѣносително свидѣтелство. Когато отиде да го вземе отъ общината и се приспадне съотвѣтното количество отъ партията на производителя, нека плати прѣдварително акциза на купеното количество. Търговеца е достатъчно обигранъ за да си направи смѣтката по каква цѣна е купилъ виното, колко данъкъ е платилъ, какви други разности е направилъ и на каква цѣна трѣбва да даде виното. Тия тънки смѣтки често убѣгватъ отъ производителя. Съ тая

промѣна фиска нищо нѣма да загуби. Пъкъ и консоматора нѣма да плати нито стотинка по-вече. Само че производителтъ—лозаръ ще се улесни и нѣма да бжде поставенъ въ сегашнитѣ затруднения, а често на производителя, поради задължението той да плаща данъка въ опрѣдѣленъ срокъ, безразлично дали е продалъ стоката си или не, дали е прибавилъ изразходванитѣ суми за данъкъ къмъ тия за добиване виното и ракията.

Обикновено производителтъ продава най-късно до Петровденъ виното см. Добрѣ е крайната дата за изплащане данъка да бжде не 1 V, но 15 VII за да сме сигурни, че стоката е продадена и пари сж постъпили. Ако ли до тая дата виното не е продадено, производителя слѣдва да плати данъка, защото явно той иска да спекулира съ цѣнитѣ на виното и като така трѣбва да плати на държавата самъ.

Процедурата по описването и облагането на виното и ракията е съвсѣмъ непрактична. Поради липса на подготвенъ и многоброенъ персоналъ, а нѣкъждѣ и поради неподвижността на финансовата администрация, измѣрването става извънредно бавно, изчисляването и прѣсмѣтането сжщо. Пропуща се най-добрия сезонъ за продажбата и консомацията. Заради това, измѣрването ще трѣбва да става отъ органитѣ на общинската власть. Общината има интересъ много скоро да се освободятъ хората и започнатъ продажбитѣ. Възражението на фиска, че въ подобни случаи сж възможни злоупотрѣблениа е не основателно. Прѣди всичко тѣ и сега не сж напълно избѣгнати. Отъ друга страна при нареждане на закона, държавата е забравила единъ принципъ, освѣтенъ отъ вѣковетѣ: който служи на олтаря отъ него се храни: Лозарскитѣ общини трѣбва да се издържатъ отъ лозарството. И докато всѣка община събира за себе си кантарие, кринина, кръвнина интизапъ, когато се касае за октроата отъ виното и ракията, то не се раздава на съотвѣтнитѣ общини, а се събира отъ държавата и се разпрѣдѣля по единъ съвсѣмъ несправедливъ начинъ между всички общини, прѣдимно градскитѣ. Врѣме е вече да се даде равноправие и между села и градове, като се остави дохода октроа [12 стот. на литръ] на съотвѣтната община. Само по тоя начинъ може поне отчасти да се подобри лошото положение на лозарскитѣ общини. Тая сума ще бжде достатъчна да посрѣщне, отъ друга страна, разходите на общината по измѣрването на вината, кашитѣ и ракиитѣ и отъ друга страна интересътъ на общината отъ правилното измѣрване ще наложи нищо да се не пропуска при измѣреното неописано и не обложено. Самото население ще ни упразнява взаименъ контролъ, защото знае, че общината има интересъ отъ това. При сегашното положение, общинитѣ освѣнъ че не могатъ да съдѣйствуватъ фискалитѣ власти, но по политически и други съображения считатъ за свой мора-

ленъ дългъ да закрилятъ укривателитѣ. Прѣдлаганото измѣнение ще бжде морална награда на ония общини, които чрѣзъ въздѣйствието сж допринесли твърдѣ за насаждането и развитието на новото лозарство и овоцарство.

Крайно неудобно е гдѣто сега се разкарватъ хората да отиватъ въ Народната Банка и съ вносни листове се депозира сумата. Не ще много трудъ да се нареди щото секретаръ бирницитѣ да събиратъ акциза и октроата и само тогава да издаватъ прѣносителни свидѣтелства. Фискътъ нищо нѣма да загуби, напротивъ ще спечели, а и лозаритѣ нѣма да бждатъ разигравани въ най-добри и лоши врѣмена. До колкото ни се простиратъ свѣдѣнията, самъ Г. Министеръ Президента се е възмутилъ отъ това и даже на фискалната властъ и е наредилъ въ нѣкои села въ южна България да се депозиратъ сумитѣ у секретаръ бирницитѣ.

При облагане първоначалнитѣ материали за ракия е извършена една велика неправда спрѣмо лозаритѣ: вина, които служатъ за добивъ на ракия, се облагатъ допълнително съ 50 стот. на литъръ. Всеизвѣстно е, че за лозаря е много по изгодно да продаде виното си като вино, отколкото да го обрѣща на ракия. И ако нѣкога е принуденъ да стори това, то не го върши защото ще спечели нѣщо, а защото, когато виното по една или друга причина се развали, то не намира друго примѣнение освѣнъ да го извари на ракия. А вината се развалятъ често поради нечисти сждове, неудобни изби, лошо врѣме и пр. и тѣкмо дребнитѣ лозари нѣматъ дори сждове и изби и тѣ сж които най-често си развалятъ вината, поради това именно се налагатъ кооперативнитѣ изби по селата, за да се събиратъ на едно мѣсто вината на дребнитѣ лозари, гдѣто да се съхраняватъ и обработватъ по-добрѣ вината. Се пакъ развалени вина се срѣщатъ. И когато виното се развали, то е пълно нещастие за винаря. За да посрѣщне поне частъ отъ разносиктѣ, той изварява на ракия виното, каквато се дава отъ 5—6 процента. Държавата вмѣсто да спомогне на тоя нещастникъ, го кара още еднѣжъ да плати акцизъ по 50 ст. на литъръ. Който има що годѣ разумъ, не може по никакъвъ начинъ да допусне одирането трета кожа отъ една полумртва овца. Съ допълнително облагане по 50 ст. на литръ се съкрушава окончателно понятието за справедливостъ у лозаря. Въ това ѣ дѣйствиe лозарѣтъ вижда едно явно и прѣднамѣрено вмешателство на фиска да се доунищожи онова, което природата и други неблагоприятни условия не сж още унищожили. Очевидно, ако не може да се освободи отъ първично поставения акцизъ по 50 ст. на литъръ, като вино, което би било най-справедливо, поне да не се облага втори пѣтъ съ акцизъ, когато се вари на ракия.

Чувството на справедливостъ на лозаря е нахърнено много по-вече и по други причини. Така напримѣръ, до ми-

налата година бирата плащаще по 20 ст. на литъръ акцизъ, а виното не плащаще акцизъ, защото лозята плащаха доста тежъкъ поземленъ налогъ. При новото облагане на виното не виждатъ каква разлика между лозаря—овощаря и фабриканта. Най-малката човѣшка справедливостъ налага едно съотвѣтно увеличение на акциза върху бирата поне съ 2. — лева на литръ.

Има друга още по-голяма неправда. До сега ракийтъ отъ фрукта плащаха акцизъ срѣдно по 75 стот. на литъръ абсолютенъ спиртъ, а фабриканския спиртъ по 575 лева, отъ които 75 стот. октроа. Причината за по силното облагане фабриканския спиртъ е, че той се произвежда отъ картофи и кукурузъ, които коствува несравнено по-ефтино отъ гроздето, сливитъ и др. овошия.

Отъ друга страна кукурузътъ и картофитъ могатъ и по други начинъ да се консумиратъ, особено въ сегашнитъ трудни врѣмена на прѣхрана, за да нѣма нужда да ги обръщаме на спиртъ. Не е така съ джибритъ и калъта отъ виното. Тѣ за друго не могатъ да се употрѣбятъ: или за изваряване ракия или за торъ. При новото облагане на вината и ракийтъ законодателятъ отъ миналата година умишлено забрави фабриканския спиртъ. И днесъ ние сме свидѣтели на едно скандално положение, каквото никждѣ, ама абсолютно никждѣ въ свѣта не съществува: фабрикантския спиртъ плаща всичко 5.75 лв. на литръ, а фруктовата ракия срѣдно по 10.40 л. на литръ, т. е. фруктовата ракия е обложена два пѣти повече отъ фабрикантския спиртъ. Ето какъ се насърчава интензивното земледѣлие въ земледѣлческа България! Ако имаме хора, които да милвѣятъ за тази нещастна страна, трѣбваше поне да приложатъ едно аритметическо правило: литръ ракия, която е плащала 75 ст. ще плаща 10.40 лева колко ще плаща фабрикантския спиртъ, когато до сега е

$$\text{плащалъ } 5 \text{ лв. ? } x = \frac{10.40 \text{ по } 5}{0.75} = 69.$$

Фабрикантския спиртъ трѣбва да плаща по 69 лева акцизъ на литръ. Това при срѣдно облагане на фруктовата ракия. Но да вземемъ за база най-слабото облагане, — отъ гроздова каша (джибри), която плаща по 30 лв. на 100 кгр., отъ която се изкарва 4 кгр. абсолютенъ спиртъ. И въ такъвъ случай фабрикантския спиртъ ще трѣбва да плаща съотвѣтно 50 лв. — това минимумъ. И нека не се страхуваме, че нѣма да има смѣтка за спиртоваритъ. Напротивъ и при едно облагане съ 50 лв. на литръ спиртъ, тѣ пакъ ще иматъ отлична смѣтка и ще могатъ твърдѣ успѣшно да конкуриратъ на лозаритъ и овощаритъ. Отъ 100 килограма кукурузъ се добива 25 литри спиртъ, или срѣдно на 1 килгр. спиртъ се падатъ 7 лева за първиченъ материалъ, взети по 2 лева

килограмъ кукурузъ. Сжца е смѣтката и съ картофитѣ, дори тѣ сж по-евтени. Ако приемемъ, че виното струва не 10 лв. литърътъ, както върви сега, а само 6 лева, то отъ 100 ктр. грозде, като се добие 2 килограма срѣдно ракия (абсолютенъ спиртъ), първичния материалъ ще костува на лозаря тъкмо по 100 лева на литъръ! И ние безъ друго трѣбва да продаваме по 100 лева литъръ абсолютна ракия, или по 1 левъ градусъ, та да си посрѣщнемъ поне отчасти разносиктѣ. Фабрикантътъ като брои 69 лева за акцизъ сврѣхъ 8 лева дадени за първични материали, оставатъ му още 23 лева за разноси по прѣработването и за печалба. Това му е достатъчно.

Да се разрѣши при сегашното положение свободно производство на пиво и спиртъ безъ до се увеличи надлежно данѣктъ, акцизъ на 2 и 69 лева би означавало да се ограби фиска и да се смажатъ 200,000 лозари и овощари, за да се даде възможностъ на шепа избраници да натрупатъ милиони, каквито и безъ това впрочемъ тѣ сж натрупали вече.

Бързаме да прѣмахнемъ и послѣдното възражение: съ прѣдлаганитѣ малки измѣнения ще се ошети фиска, а държавата има нужда отъ пари. Ако се приеме, че срѣдно се произвежда годишно 1,075,692 хектолитра вино, както е било за периода 1906—1910 год., то при намаление 10% отъ мѣстѣта и 5% за пиене и освобождение, при прѣваряване за ракия, максималната загуба е 7.5 милиона лева, въ замѣна на което данѣктъ става търпимъ и поносимъ. Нѣщо повече, — увеличението акцизътъ върху бирата при срѣдна консомация 134,940 хектолитра ще донесе 26,987,000 лева и на спирта при срѣдна консомация 22,404 хектол. ще донесе 154,587,600 л. Ако и въ България има хора, които да милѣятъ за лозарството и овощарството отъ една страна, а отъ друга — да създадатъ единъ сигуренъ източникъ за фиска при голѣмото днешно унуждение, прѣдлаганитѣ корекции на закона ще се прокаратъ още въ тази сесия, за да се даде моралното удовлетворение на производителитѣ, да се гарантира за винаги едно голѣмо доходно перо за фиска.

Спомняме си думитѣ, казани отъ днешниятъ Министръ Президентъ прѣди 10 години въ Народното Събрание: „Данѣцитѣ винаги не спѣватъ икономическото развитие, — има и такива, които засилватъ икономическия развой на страната“. Тъкмо тукъ е случаятъ, когато съотвѣтното облагане на бирата и спирта споредъ както ние прѣдлагаме, ще бжде приложена тая теория, — да се отстрани нелоялната конкуренциѣ на бирата и спирта фабрикантски за да, се не разсипе окончателно току що зародилото се лозарство и овощарство.

Лозарството и овошарството заема крѣгло 400,000 декара пространство; то съставлява $\frac{1}{1000}$ отъ работната земя, това не му прѣчи да плаща повече отъ 60,000,000 лв. данѣци,

или по 160 лв. на декарь. Никоя друга култура или индустрия не плаща такъвъ огроменъ данъкъ. Ако у насъ постепенно се въвежда интензивно земледѣлие и се обложи два нѣти по-слабо отъ сегашното облагане на лозята, фискътъ ще прибира годишно 3 милиарда лева, на каквато сума сега не достига нито общото производство. Ние имаме пълна вѣра, че изходящото отъ широкитѣ народни маси днешно правителство ще се вслушва въ народния гласъ, ще иска да запази и държавнитѣ интереси, — ще възприеме и веднага ще направи нуждното законодателно прѣдложение за да се прокарать прѣдлаганитѣ измѣнения.

Общограждано събрание по закона за данъка върху печалбитѣ прѣзъ войната.
ВЪ БѢЛА-ЧЕРКВА.

РЕЗОЛЮЦИЯ*).

Днесъ, на 27 октомврий 1919 год. вечерята, данъкоплатцитѣ въ БѢла-Черква, Търновска околия, на брой 350 души, бѣха свикани на общо селско събрание въ читалищния салонъ, за да размѣнятъ мисли по прилагането на закона за данъка върху печалбитѣ прѣзъ войната, въ свръзка съ днешното тежко финансово положение на разгромена България и нейното разстроено стопанство и производство.

Събранието се ръководи отъ избрано бюро въ съставъ: прѣдседател общинскиятъ кметъ Ангелъ Русановъ и членове: Антонъ Цачевъ, Иванъ Райковъ, Дечо Петровъ и З Ангеловъ.

Слѣдъ обрисоване въ бѣгли черти твърдѣ жалката картина на тежкото наше финансово, стопанско и производствено разстроено положение, — резултатъ отъ нечуваната все-разорителна свѣтовна война, която потопа въ огънь и кръвъ цѣла Европа; слѣдъ като изслуша гозорилитѣ и тѣхното мнѣние върху замисъла и сжщността на закона за данъка върху печалбитѣ прѣзъ войната, толкова желанъ отъ всички непоковарени и незаразени отъ ходящата алчностъ за лесни и голѣми печалби български граждани; слѣдъ като обсъди нѣкои клаузи въ самия законъ и въ правилника къмъ него; слѣдъ като изтъкна многото непълноти, неясности, двусмислености, дори и противорѣчия въ постановленията на закона и правилника; слѣдъ като констатира, че на практика, въ прилагането на закона, обектътъ на послѣдния не е вече първоначално — замисления — спекуланта, контрабандиста, недобростѣстния, алченъ за голѣми печалби въ смѣтно врѣме „търговецъ“ — непроизводителъ и въобще като взе прѣдъ видъ:

1. Че съ прилагането на този законъ далечъ не се по-

*) Б. Р. Необходимо е настоящето да бже подкрѣпено отъ всички лозари.

стига главната цѣль на законодателя — облагане съ данѣкъ неразореното отъ войната бѣлгарско селско стопанство и производство, а прѣдимно *натрупанитѣ прѣзъ войната печалби* по знайни и незнайни пѣтища отъ вчерашни безимотни голтаци — производители отъ едри и дребни закриляни търговци, фабриканти, доставчици, посрѣдници и всѣкакъв родъ спекуланти и контрабандисти;

2. Че тая послѣдната категория бѣлгарски данѣкоплатци на практика винаги много успѣшно съумѣватъ да заобиколятъ взисканията на всички фискални закони, та и въ този случай тѣ хитро се изплъзватъ и отъ този законъ, като не подаватъ установенитѣ декларации за реализиранитѣ си прѣзъ войната печалби, или пѣкъ подаватъ такива, но даннитѣ си подкрѣпятъ съ умишлено приготвенитѣ си недостовѣрни счетоводни книжа и пр..

3. Че, вслѣдствие на всичко това, този многочакванъ фискаленъ законъ остава да се приложи съ всичкитѣ си строгости и тяжести единствено и главно пакъ само върху земледѣлското разорено отъ войната стопанство и производство, специално лозарството и тютюнопроизводството. Защото много явно е, че при земледѣлското производство не е толкова важно, дали производителътъ е подалъ или не декларация за произведенията си прѣзъ войната (на печалбитѣ си!) обработени отъ челядта му, когато той е билъ на фронта, тъй като финансовитѣ власти биха могли да се освѣдомятъ за производството на селянина-земледѣлецъ много по-точно и отъ надлежитѣ общински емлячни, партидни и др. книги, кждѣто всичко на 3—4 мѣста е вписано, за да се плащатъ на държавата за сѣщото производство още редъ други данѣци (акцизъ на вино, ракия, тютюнъ, поземленъ данѣкъ и пр. и пр.)

4. Че, слѣдователно, по този начинъ прилаганъ, законътъ за печалбитѣ прѣзъ войната коренно измѣства и опорочва добрата идея на законодателя: *не производството*, което вика за поощрение отъ обновяващата се вече Бѣлгария, а съ този данѣкъ да се обложатъ несмѣтно натрупанитѣ по непроизводителенъ начинъ печалби прѣзъ войната въ рѣцѣтѣ и джобовѣтѣ на рѣдки щастливци, които въ нормално врѣме едвамъ днешния хлѣбъ биха си припечелили;

5. Че прилагането на закона иде да убие и доразстрои земледѣлското стопанство, което прѣзъ войната не печалби можеше да трупа по незаконни и неморални пѣтища, а прѣко силитѣ си, отъ труда на старци, жени и дѣца, хганѣше обличаше и обуваше фронтъ и тилъ, даваше непринудено за армията на отечеството колата, конетѣ и воловетѣ отъ хомота си, — съ една рѣчь: поддържаше материално 5 годишната война, та въ резултатъ изъ основа се изостри. Когато пѣкъ въ сѣщото това врѣме алчнитѣ спекуланти трескаво трупаха баснословнитѣ си печалби;

6. Че общата тенденция на закона е: повече да дойде за фиска отъ глобитѣ, отколкото отъ наложения данѣкъ;

7. Че въ закона, правилника, па и въ самитѣ декларации има толкова двусмислености и неясности, што не обикновенъ нашъ секиянинъ, а дори и адвокатъ не би написалъ и попълнилъ декларацията така добръ, че да не му се съставятъ актъ за утровоенъ данѣкъ — глоба за умишлено укриване печалбитѣ;

8. Че срокътъ за подаване декларациитѣ т. г. съвпада тъкмо съ най-работното врѣме въ селското стопанство, вслѣдствие на което много селяни-земледѣлци просто не чува разгласата на тоя срокъ и не успѣха да подадатъ оврѣме декларациитѣ си, та сега се третиратъ като укриватели и подлежатъ на голѣми парични глоби, които още повече ще досѣсипятъ данѣкоплатцитѣ;

9. Че поради неяснотата въ много клаузи на закона дори и самитѣ финансови власти различно го тълкуватъ и прилагатъ, което прѣдизвиква основателно роптание и протестъ у данѣкоплатцитѣ;

Събранието рѣши:

1. По принципъ е за единъ пѣленъ, ясенъ, справедливъ законъ за данѣкъ върху печалбитѣ (не приходитѣ отъ производството) прѣзъ войната;

2. Протестира противъ правилното измѣстване на настоящия законъ отъ главната му цѣль и насочването му на практика къмъ друга: вмѣсто печалбитѣ прѣзъ войната, той облага селското производство, което по други закони редовно плаща не единъ, а по два и три данѣци;

3. Настоятелно иска, штоо прилагането на закона да става не драконовски, чрѣзъ създаване прѣдварителни условия за актове и тежки парични глоби, а като се дадатъ най-ясни, подробни и широко разгласени упѣтвания на всички, които подлежатъ на данѣкъ по този законъ;

4. Моли почитаеия Министерски Съвѣтъ и надлежния финансовъ министеръ да спратъ до започване заседанията на XVIII обикн. народно събрание прѣзъ ид. м. ноемврий прилагането на настоящия законъ, като още въ първитѣ заседания на Събранието се поиска измѣнението и допълнението му въ духа на тази резолюция;

5. Настоява прѣдъ г. Финансовия министеръ да нареди да се анулиратъ всички съставени отъ неговитѣ органи актове на данѣкоплатци за несвоеврѣменно подадени или непълно подадени декларации за облагане по този законъ;

6. Исква отъ сѣщия министеръ да нареди, штоо отново да се даде на подлежащитѣ на данѣкъ върху печалбитѣ прѣзъ войната срокъ за подаване декларации, които трѣбва да сѣ

на по ясенъ и опростотворенъ образецъ, разбираемъ и отъ обикновенъ селянинъ;

7. Апелира за еднакво и еднообразно разбиране и тълкуване закона и правилника отъ всички финансови органи;

8. Настоява, щото разходитъ за храна, облѣкло и др. на всички членове въ земледѣлското домакинство, подлежащи на облогъ, да се взематъ подъ внимание отъ финансовитѣ власти при изчисляване *чиститѣ печалби* на стопанството; сжщо полученитѣ суми отъ реквизирани волове, кола, коне, храна и пр. прѣзъ войната отъ земледѣлското стопанство не да се смѣтатъ за приходъ, а въ замѣна на тоя реквизиранъ добитѣкъ и инвентаръ да се слага една значителна загуба на стопанството по днешнитѣ цѣни, защото, днесъ сжщия инвентаръ и добитѣкъ 20-кратно повече струва;

9. Апелира къмъ всички стопани — производители да се произнесатъ въ сжщия духъ по този законъ, и

10. Упълномощава г. г. Ангелъ Бакаловъ, Дечо Петровъ и Захария Ангеловъ да поднесатъ настоящата резолюция на г. Министъръ Прѣдседателя, г. г. министритѣ на Земледѣлието и Финансиитѣ и да ѝ дадатъ гласностъ въ печата.

Бѣла-Черква.

Б Ю Р О :

Прѣдседатель: *Ан. Гусановъ,*

Членове: { *Антонъ Цачевъ*
З. Ангеловъ
Ив. Райковъ
Д. Петровъ

Гжнo Петковъ.

Делегатъ на Плевенския окръгъ въ
застрах. отдѣлъ при Кооперат. Банка.

Доброволна или задължителна застраховка противъ градушката?

За борба противъ загубитѣ отъ градушката на всички култури прѣзъ 1896 година се гласува законъ за държавна всеобща задължителна застраховка.

Слѣдъ три годишно прилагане на практика, този законъ биде отмѣненъ отъ народното събрание, защото не даде желанитѣ резултати. При все това заслужава да се спрѣмъ за малко върху неговото практическо приложение, за да видимъ какви сж били недостатѣцитѣ му за да бѣде отмѣненъ.

Както знаемъ въ три годишното му прилагане този законъ

даде обезщетения на пострадалитѣ отъ градъ отъ 20—70%, споредъ размѣра на градоносната година. Такива обезщетения на повърхностната прѣцѣнка на мнозина не се харесаха, но при все това закона запълваше една празнота въ живота на земледѣлието.

За посрѣщаніе на своитѣ задължения, закона вземаше отъ своитѣ клиенти — застраховани, въ видъ на добавѣченъ градобитенъ данѣкъ, по 5 ст. на лева — държавенъ данѣкъ. Или съ други думи по нѣкакви си 3—4 ст. на декарь осигурена култура, безъ разлика на категория. Лесно е, прочее, да се разбере, че премиитѣ сж били много малки и неотговорящи на поетия рискъ на закона. Ето защо, цѣлѣта на този законъ, „Всеобща държавна застраховка“ не е била погрѣшна, а неговата икономическа подготовка. И дѣйствително, ако на декарь земя се би искало не по 5, а по 20 ст. като застрахователна премия, цѣлия градобитенъ рискъ за онова врѣме би се покрилъ и обезщетилъ напълно и закона, може би, щѣше да сѣществува и до сега.

Застрахователното дѣло къмъ 1898 година се прѣкъсна, обаче идеята за по-свършенна, по-задоволителна застраховка на земледѣлскитѣ култури, не угасна. И въ 1911 година се създаде и приложи за прѣвъ пѣтъ закона за доброволната застраховка.

Този законъ се прилага вече 9 години и при всичкитѣ старания на Кооперативната Банка да задоволи клиентитѣ си осигурени, това неможе да ѝ се отрече, отдѣла на застраховката неможа да се развие въ желаната професия. *Да обгърне повече клиенти за да намали премиитѣ.* Така напримѣръ: за 1916 година застраховани сж били 36,639 лица, а за 1917 година 38,765 (съ 2000 повече) Тукъ на прѣвъ погледъ застрахователното дѣло върви напредъ, обаче такова бавно авансиране не е отъ естество да облекчи товара на застрахованитѣ да плащатъ по леки премии. И на това обстоятелство, може би се дължи, многото откази и прѣкъсване на договора за застраховка съ Банката, слѣдствие на което и числото на застрахованитѣ бавно расте.

Да си изяснимъ причинитѣ:

А. се застрахова срѣщу загуби отъ градушка и плаща 3—4 години. По една случайност, прѣвъ това врѣме не пада градъ и понеже премиитѣ сж още тежки, вмѣсто да се намаляватъ, отъ година на година, тѣ се увеличаватъ и срѣщу това той не получава нищо, почва да живѣе съ мисълѣта че и до година чѣма да вали градъ и като така безцѣлно е да плаща толкова много и, току видишъ, идущата пролѣтъ неподновилъ описа си. Но за нещастие, на другата година ударя градъ и ето ти ново разочарование и смутъ: Дали да се осигури или не. Такива лица сж съ стотици, а може би и хиляди,

които жертвуватъ суми за застрахователното дѣло, но реална полза не виждатъ.

Б. се осигурява тази година, пада градъ, той взема добро обезщетение и на слѣдната година, смѣтатъ че градоносната година е отминала, градоносния периодъ ще настѣпи, както обикновено се случва, чакъ слѣдъ 5—6 години, откъзва се — прѣкъсва застраховката. И такивото щастливо — хитрици или егонисти, каквито щете ги наречете, използватъ учреждението — Банката, безъ да допринесатъ нѣщо за фонда на застраховката.

Както виждате, въ първия случай Банката печели — клиента губи по неустойка, а въ втория случай клиента печели, а Банката губи.

Тука значи има вече едно случайно, нежелано отъ никоя отъ двѣтъ контрактирующии страни надлъгване, дължимо на личнитѣ разчети, които се налагатъ по силата на икономическитѣ закони, като спекула, навсѣкждѣ, кждѣто има земя — даване, както е примѣра въ случая, макаръ и цѣлитѣ да сж очевидно благотворителни.

Така: до гдѣто осигурения чака максимума отъ облагоитѣ срѣщу внесенитѣ премии, Банката, огъвайки се подъ тежестта на риска, на слѣдната година увеличава още повече премиитѣ, отъ което слѣдватъ и многото откази и прѣкъсване застрахователния договоръ и реална полза не всички застраховани добиватъ. Така че Банката при всичкото си старание да задоволи застрахованитѣ, не отива съ желанія прогресъ къмъ цѣльта си, а именно: да има много клиенти, срѣщу ниски премии.

За постигание на тази цѣль, нужно е да се възприеме така всеобщата кооперативна държавна застраховка на всички култури.

Да видимъ какъ може да стане това.

Отъ отчета на Банката за 1917 година, ний виждаме, че тя е имала: за 1916 г. застраховани 36639 лица; за 1917 г. — 39765. За 1916 г. е изплатила 1,689,714 лева и за 1917 год. — 934,684 лева или, срѣдно кржгло, на 38,000 застраховани лица е платила 1,300,000 лева. Като приемемъ, че земледѣлскитѣ ступанства у насъ отиватъ къмъ 800,000, излиза, че отъ всичкитѣ земледѣлци въ България, на които градоносната стихия не прощава, само 20% сж осигурени и ако на 20% отъ всичкитѣ ступанства се е платило срѣдно за година 1 300,000 лв. загуба отъ градушка, то приблизителната цифра на всеобщия географически рискъ отъ градушката, за всички култури, ще възлѣзе за учреждението на застраховката на 1,300,000 по $20 = 26 = 30,000,000$ лева годишно.

Отъ кждѣ може Учрѣдението или Банката да вземе тѣзи пари. За отговоръ на този въпросъ, като имаме прѣдъ видъ, че у насъ се засѣва срѣдно отъ 30 — 40,000,000 декара земя

съ разни култури и 500,000 декара лозя, лесно ще можемъ да направимъ смѣтка: 40,000,000 декара засѣта земя като обложимъ съ по 50 ст. на декаръ, за премия ще имаме 20,000,000 лева; 500,000 декара лозя, като обложимъ съ премия по 20 лева, ще имаме още 10,000,000. Така че рискътъ отъ 30,000,000 лева ще може лесно да се посрѣшне.

Да видимъ каква е разликата сега между доброволната и задължителната застраховка и коя отъ двѣтъ е по-евтина и по-лесна.

Ако А застрахова доброволно 100 декари посѣви на сума 15,000 лева застрахованъ капиталъ, той ще плати премия по 3% — 450 лева. Като прибавимъ при това, че за още 5 декари лозя съ доходенъ класъ 500 лева декара, или застрахованъ капиталъ 2500 лева, по 10%, той ще плати още 250 лева; всичко ще плати за двѣтъ категории култури 700 лева премия. Какво, обаче, би платилъ той за 100 декари посѣви и 5 декари лозя при задължителната застраховка?

Ще плати само 50 лева за 100 декари ниви и 75 или 100 лева за 5 декари лозя *или всичко ще плати 150 лева за задължителната застраховка, вмѣсто 700 лева за доброволната.*

Така че премиите ставатъ 4 пѣти по ниски и слѣдователно всеобщата кооперативна застраховка става 4 пѣти по-евтина, по-неусѣтна, отколкото доброволната. Вънъ отъ това техническата работа на уреждането значително ще се съкрати: нѣма да има описи, срокове, подновявания и редъ процедури, които застрахованитѣ пропускатъ, и ставатъ причина за прѣкъсване застрахов. договори. Когато падне градъ, оцѣнителя ще поиска статистиката за посѣвитѣ отъ общината само за пострадалитѣ, ще я впише въ папката си и ще извърши оцѣнката. Сжщеврѣменно чрѣзъ задължителния налогъ за застраховка, Банката (отдѣла за застраховка) вмѣсто да има недобори, както до сега, защото осигуренитѣ не се подканятъ на врѣме да внасятъ премиите си, ще има винаги касата си пълна и всѣкога готова да помогне на пострадалитѣ при много по-леки условия.

Натѣкваме се мисленно на единъ въпросъ: Какъ биха погледнали на задължителната застраховка ония земледѣлци на които селата, мѣстноститѣ, по-малко страдатъ отъ градушка. Отговора на този въпросъ е въ възприемането на досегашната практика, а именно: По-малко рискуващитѣ села да плащатъ по-малки премии, споредъ съответния градобитенъ класъ. А при каква годѣ оппозиция отъ страна на застрахованитѣ съ по-малкъ рискъ, държавата, съ своята мощна дума, може да отговори на въпроса, че учреждението „Всеобща Застраховка“ има хуманна цѣль и че фаворизираниитѣ отъ природата, които по-малко ги бие градъ, трѣбва да изоставятъ тѣнкитѣ смѣтки и че сж длѣжни да помагатъ на страждущитѣ.

Отъ изложеното до тукъ излиза, че задължителната застраховка на земледѣлскитѣ култури противъ градушката е по-лесна и по-износна отъ доброволната. Съ въвеждане на всеобщия географически градобитенъ рискъ, учрѣждението на застраховката, което може да остане при сѣщия технически съставъ, ще постигне изчерпателно своята крайна цѣль: *максимумъ клиенти при минимумъ премии* и всѣки земледѣлецъ, безъ да се грижи, ще бѣде покровителствуванъ противъ злополуката на страшната стихия градушката.

С в ѣ д ѣ н и я .

Състоянието на лозята, маточницитѣ и укоренилищата. Бюлетинъ за пазарнитѣ цѣни на лозарскитѣ продукти и материали

Къмъ кореспондентитѣ. Тѣй като излизането на настоящитѣ два броя отъ списанието *закъснѣ*, по независящи отъ редакцията причини, подробнитѣ свѣдѣния, изпратени отъ кореспондентитѣ на списанието за миналитѣ мѣсеци не се печататъ по отдѣлно, понеже губятъ отчасти интереса си, а се направи едно резюме за състоянието на лозята и пр. за цѣла България. Като просимъ за това извинение отъ кореспондентитѣ, поканваме ги да изпратятъ свѣдѣния за послѣдната книжка (10-та) на списанието, което ще се печати къмъ края на този мѣсець. Врѣмето навсѣкждѣ въ България прѣди гроздобера е било доста хладно, вслѣдствие на което узрѣването на гроздето е вървѣло незадоволително. Макаръ и гроздето да не е било съвсѣмъ узрѣло, гроздоберътъ е почналъ въ началото на октомври мѣсець и е продължилъ до края на сѣщия мѣсець. На 16 октомври почнаха дъждове, а на много мѣста снѣгъ (на 18.X), който затрупа необранитѣ още лозя и по такъвъ начинъ попрѣчи на прибирането на гроздето. Лошото врѣме продължи около една седмица (до 26.X), слѣдъ което необранитѣ още лозя се обраха при неблагоприятни условия. Една значителна частъ отъ гроздето се е поврѣдила вслѣдствие измръзването и силнитѣ дъждове.

По сѣщитѣ причини и прибирането на гроздето е ставало много трудно — липса на прѣвозни срѣдства, разкаляни пѣтища и пр.

Количеството на реколтата почти навсѣкждѣ е било много добро. Въ сѣверна България е имало по-голѣмо изобилие. Здравитѣ лозя сж дали отъ 500—1000 кгр. грозде на декаръ.

Качеството на гроздето не е било досущъ задоволително. Тѣзи, които сж чакали добръ да узрѣе, сж били излѣгани благодарение падналитѣ изобилни дъждове, които налѣха зърната съ вода и на много мѣста сж ги попукали и развалили. Така че въ качествено отношение на много мѣста гроздето

е по-долно отъ миналогодишното. Цѣната на гроздето тази година е била висока на всѣкъждѣ. Отначало 4 лв., тя е стигнала до 6 лв. 50 ст. единия кгр. на едро.

Прѣвирането на виното е станало при недотамъ благоприятни условия. Вслѣдствие ранонастѣпилитѣ студове, температурата се е понижила и ферментацията се е затруднила. Особено виното, работено въ малки сѣдове, които не сж могли да се запотпятъ, е останало недоврѣло и не е могло да се обистри.

Тазгодишното вино се отличава съ доста висока киселина и е сръдно богато на спиртъ. Отъ нѣколкото анализи на Плѣвенски вина е намѣрено сръдно 9 до 11 градуса спиртъ. Цѣнитѣ на виното се движатъ за Плѣвень между 10 и 11 лева литъра на едро или 1 лв. — 1'10 лв. градуса. Ракията се продава сръдно 90 ст. градуса.

Лозовиятъ материалъ тази година има голѣмо търсене и не може да задоволи нуждитѣ на лозаритѣ. Вслѣдствие на това и цѣнитѣ сж високи. Дивиятъ материалъ (подложкитѣ) се продаватъ 500—1200 лева хилядата метра (3000 рѣзника). Укорененитѣ диви лози се продаватъ 0'80 до 1'20 лв. едната, а присаденитѣ 4—5 лева едната.

Пазира на вината въ чужбина.

Въ Франция. Виното се държи на добра цѣна, защото миналогодишната реколта е изчерпана и сега се купуватъ нови вина. Най-обикновенитѣ южно-француски вина струватъ: червентитѣ 100—110 франка 100 тѣ литри. Бургундскитѣ вина се продаватъ 500 франка 100 тѣ литри. Тенденцията е къмъ покачване.

Въ Испания. Споредъ качеството на вината цѣната се движи между 36 и 38 пезета единия хектолитъръ.

Въ Италия. Макаръ че търговията съ вината за момента се е затишила, производителитѣ се надѣватъ за скорошно покачване на вината и поддържатъ високи цѣни. Въ Пиемонтъ виното се продава на едро 240—300 лири хектолитра.

Въ Швейцария. Качеството на вината въ Швейцария тази година е много добро, но количеството не е задоволително. Вината се продаватъ отъ 1'20 до 1'80 швейцарски франка единия литръ.

Въ Австралия Цѣлата реколта на виното прѣзъ 1919 год. е била 6,544,125 галона (29,810,327'50 литра). Тази реколта сесчита за много добра.

Въ Калифорния. Лозаритѣ се чудятъ какво да правятъ събраното грозде, тъй като закона противъ алкохола имъ забранява да го прѣработятъ на вино. Голѣмо количество отъ гроздето е обърнато въ петмезъ и сладко. Мъстѣта е налѣта въ бѣчви и чрѣзъ сѣренъ двуокисъ се прѣчи на ферментиранието ѝ.

ХРОНИКА.

Лозарския съборъ избра врѣмененъ комитетъ за учрѣдяване на Българския Лозарски-Винарски Съюзъ: Прѣдседателъ: Лука Вжжаровъ—Плѣвентъ, секретаръ: Г. К. Червенковъ—Плѣвентъ и членове: П. С. Раковъ - Плогдивъ, А. Серафимовъ - Ловечъ, Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ - Ст. Загора, А. Д. Беровъ - Лѣсковецъ, Ив. А. Копривски - Т. Пазарджикъ и Ил. И. Хранковъ - София.

Тоя комитетъ се натоварва да свика делегатитѣ на лозарскитѣ два въ царството на учрѣдително събрание въ София за образуване на Съюза.

Проектюстава на Бѣл Лозар-Винарски Съюзъ е изпратенъ на всички познати лозарски д-ства въ страната, съ молба да го проучатъ и нанесатъ допълнения и измѣнения, които мислятъ че сж необходими. Тия Лозарски Два, кооперации и др., които не сж го получили, нека го поискатъ отъ редакцията, като съобщатъ точния си адресъ.

Лозарски учрѣдителенъ конгресъ за образуване на Бѣл. Лоз.-Винарски Съюзъ се свиква отъ врѣмения комитетъ въ София на 16 януари 1920 год. Удостоверения за пътуване съ 50% намаление по желѣзницитѣ ще бждатъ приложени къмъ кн. 10 отъ списанието, което ще излѣзе къмъ края на тоя мѣсець.

На конгреса ще бждатъ допуснати съ право на гласъ само делегатитѣ на дружеството, а отдѣлнитѣ лозари само като слушатели. Затова необходимо е въ всѣки лозарски градъ и лозарско село да се образуватъ лозарски два, на които делегатитѣ ще бждатъ допуснати макаръ и още да не сж имъ угвърдени уставитѣ. Ръководство за съставянето на лозарски два се намира въ кн. III на списанието ни.

Подробноститѣ по конгреса ще бждатъ съобщени въ кн. 10.

Дружеството на Българскитѣ лозари свика членоветѣ си на общо годишно събрание въ София на 15 януари 1920 год. за ликвидация, защото ще се образува лозарския съюзъ, комуто ще прѣдаде капитала си. Удостоверенията за пътуване ще бждатъ приложени въ книжка 10.

Лозарски дружества сж се образували въ с. Смѣдово. (Прѣславско) с. Лжжене (Орханйско) и Типчинина (Врачанско), по образецъ, даденъ въ книжка III н. г. на списанието.

Необходимо е примера имъ да бжде послѣдванъ и въ всѣки лозарски градъ и село чась по-скоро, да се образуватъ подобни два, да изпратятъ делегатитѣ си на учрѣдителния конгресъ. въ София на 16 януари, за да се създаде силенъ и голѣмъ лозарски съюзъ.

Маса абонати още не сж си платили абонамента безъ да се запитатъ отъ тѣхъ се издържа списанието при тоя малъкъ абонаментъ и скъпа книга и печатъ.

Прѣстѣпление прави всѣки абонантъ спрѣмо себе си щомъ като слѣдъ като е получилъ 7 книжки продължава да не плаща. Ласкаемъ се да гърваме, че това е по-скоро случайно и като ги канимъ за послѣдненъ пътъ, прѣдупрѣждаваме ги, че ще печатимъ имената имъ за да се види отъ всички, кои ставатъ причина да се спъва правилното и редовно излизане на списанието.

Просимъ извинение отъ редовнитѣ абонати за закъсненането на настоящата книжка, като имъ съобщаваме че това става, защото паритѣ не стигатъ, а безъ пари книга и печатъ никои вече не дава.

Отираване на лозарската изложба въ гр. Стара-Загора. На 27 септември т. г. въ гр. Стара-Загора биде открита тържествено Лозарската изложба. Слѣдъ водосвѣта, главниятъ секретаръ при Министерството на Земледѣлието и Държавнитѣ имоти, Г-нъ Дръновски, откри изложбата съ една хубава рѣчь. Той изтъкна значението и ползата отъ изложбитѣ въобще, а частно значението на тазгодишната изложба — да се направи нагледно едно сравнение между нашенскитѣ грозда и прѣхваленитѣ директни сортове и всѣки лозаръ самъ да се убѣди, че нашенското грозде далечъ прѣвъзхожда това на директнитѣ, слѣдователно лозарьтъ трѣбва да продължи възобновяването по досегашния начинъ — чрезъ присаждане върху устойчиви на филуксера подложки.

Назначенъ е за началникъ на Лозарската опитна станция нашиятъ сътрудникъ г. Н. Недѣлчевъ. Досегашниятъ такъвъ, г. нѣ Кр. Тополски е назначенъ за учителъ при Лозарското училище въ гр. Плевенъ.

Основано е въ гр. София Общо Винарско Акционерно Дружество „Наслада“ съ капиталъ 8 милиона лева, което има за главна цѣль търговия на едро съ вина и ракии, за директоръ е назначенъ Попкржестевъ.

Нова Лозарска кооперация „Пазарджиска Лоза“ е основана въ гр. Татаръ Пазарджикъ на 25 септември т. г. Кооперацията брои повече отъ 100 члена, които постоянно се увеличаватъ. Цѣльта на кооперацията е 1) да произвежда и доставя на членоветъ си лозовъ материалъ за засаждане нови лозя, 2) да дава технически упътвания и улеснения за правилно работене въ новото лозарство и винарство 3) да създаде опитни лозя за изучаване виршенето на Памида при новитѣ условия.

Всички, които искатъ да получаватъ лозовъ материалъ отъ държавнитѣ лозови разсадници за собствени нужди трѣбва да похадатъ до края на м. де-

кември заявление до надлежнитѣ подвижни земеделски катедри, придружено отъ удостоверение, издадено отъ общината, отъ което да се вижда, че лицето дѣйствително притежава земя за лозе и свидѣтелство отъ Държавния агрономъ или Лозарската Опитна Станция, какво че е опредѣлена подходящата подложка за мѣстото отъ направената анализа на проби прѣстъ.

Вината за нередовното излизане на списанието е въ нередовното изплащане на абонамента. При тази скжпотия и тоя малкъ абонаментъ, за да се покрие разхода трѣбва всички абонаменти да се издѣлжатъ веднага за да не ставатъ причина да спрѣ единственото лозарско списание.

По изложенията. Необходимо е, щото всички лозарски центрове, дружества и кооперации да подкрѣпятъ исканията, прѣдъявени отъ Сухиндолци и Бѣло-Черковчени въ изложенията които печатаме по-горѣ.

Помѣстена е статия, фалсификацията на вината и пр стр. 182 и. книжка е рефератъ четенъ на лозарския съборъ отъ г. нѣ Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ отъ гр. Ст. Загора.

ФОНДЪ

за подпомагане на дружеството на Българскитѣ лозари и списание „Лозарски Прѣгледъ“.

Като се има прѣдъ видъ сегашната скжпотия и необходимостта отъ материални срѣдства за всѣка борба, годишното събрание на 31 май т. г. на Д-вото на Българскитѣ лозари рѣши да открие подписка за събиране парични помощи отъ лозаритѣ въ страната за образуване на фондъ за подпомагане дружеството и списанието. Надѣваме се и-дѣлгъ е на всѣки лозаръ да послѣдва примѣра, кой съ колкото пожелае, на другаритѣ си лозари, а именно:

Прѣнесени отъ книжка VI и VII	11,520 лв.
46. Тодоръ Дековъ, гр. Ст. Загора	100 „
47. Михалъ Кънчевъ, с. Малка Вѣрея Ст. Загорско	100 „
48. Паню Серкеджийски, с. Богомилево	100 „
49. Илчо Димитровъ, Ст. Загора	300 „
50. Найдентъ Сукнаровъ	200 „
51. Стефанъ Русевъ, Сливенъ	200 „
52. Георги Ив. Сарживановъ, Сливенъ	500 „

Всичко . . 13,020 лв.

	Прѣнесени	13020 лв.
53. Яблански,	Плѣвенъ	50 "
54. Начо Цановъ,	"	40 "
55. Каралски,	"	25 "
56. Карапановъ	"	50 "
57. Хр. Пѣевъ	"	20 "
58. Ст. Несторовъ	"	10 "
59. Ив. Печигарговъ	"	100 "
60. Христо Дирековъ	"	20 "
61. Иванъ Василевъ	"	11 "
62. Василъ Бонески	"	10 "
63. Василъ Ведрарски	"	20 "
64. Т. Д. Поповъ	"	50 "
65. Маринъ Христовъ	"	20 "
66. Петъръ Ангеловъ	"	50 "
67. Петю Колевъ	"	50 "
68. Ив. Андрѣевъ	"	10 "
69. Ив. Буюклиевъ	"	10 "
70. Кр. Коланджиевъ	"	30 "
71. П. Б. Баркашки	"	5 "
72. Сухиндолска Кооперация „Гъмза“	"	200 "
73. Белберовъ, Севлиево	"	30 "
74. Хр. Митевъ, Шуменъ	"	100 "
75. Тома Н. Ангеловъ, Киримбей Видинско	"	100 "
76. Тодоръ Мундровъ, Сливенъ	"	200 "
77. Петъръ Кръстевъ, Берковица	"	50 "
78. Иванъ Илиевъ, Фердинандъ	"	50 "
79. Маринъ Ивановъ, Видинъ	"	100 "
80. Иванъ Цѣковъ, Бѣлограчикъ	"	100 "
81. Влашо Ивановъ	"	100 "
82. Васю Витановъ, с. Перушица Пловдивско.	"	100 "
83. Димитър Панчевъ, гр. Дупница	"	500 "
84. Василъ Палиевъ, Сливенъ	"	50 "

Всичко . 15,281 лв.

Помощитъ да се изпращатъ на адресъ Михалъ Савовъ, касиеръ-дѣловодителъ на д-вото на Българ. Лозари въ гр Ловечъ или списание „ЛОЗАРСКИ ПРѢГЛЕДЪ“ — ПЛѢВЕНЪ.

РЕДАКЦИЯТА.

Редакторъ: Г. К. Червенковъ.

Общо Винарско Лозарско Д-ство „НАСЛАДА“

КАПИТАЛЪ 3,000,000 ЛЕВА — СОФИЯ.

ул. Мария Луиза 61 — За телеграми: НАСЛАДА.

Закупува всѣкакви количества вина и ракии при най-добри цѣни. Лозари и винари да направятъ прѣдложенията си до дружеството заедно съ мостри.

Дружеството.

Дружество „Съгласие“

Плѣвень

Лозарска Банка — София.

ОСНОВЕНЪ КАПИТАЛЪ **1,000,000 лева.**

НАПЪЛНО ВНЕСЕНЪ.

Телефонъ 212.

Банката се занимава съ търговия и прѣдприятия за своя или чужда смѣтка, прѣдимно съ вина ракии и др. лозарски и земледѣлски произведения. Доставка за нуждитѣ на лозаритѣ и земледѣлцитѣ, синъ камѣкъ, сѣра, инструменти, орджия и машини.

Приема влогове срочни и безсрочни на най-либерални условия.

Има винарски складове въ Сарамбей, Станимака, Плѣвень и Павликени.

БАНКАТА.

Лозарската кооперация „ПРОСЛАВА“

с. Миндя — Еленско

дири да закупи за нуждитѣ на членоветѣ си

1. Гладѣкъ лозовъ материалъ, напълно узрѣлъ, добре филизенъ, небитъ отъ градъ и съ установенитѣ минимална дължина и минимална дебелина

отъ Монтикола 70,000 рѣзника

„ Мурведъръ 1202—15,000 рѣзника

„ Шасла 41^в —15,000 „

2. Облагороденъ лозовъ материалъ, едногодишенъ, първокачественъ въ всѣко отношение и автентиченъ съ винени грозда върху подложкитѣ:

Монтикола 20,000 лози

Мурвердъ 1202—5,000 лози

Шасла 41^в—5,000 „

Желающитѣ да съобщатъ условията и цѣнитѣ.

Кооперативна печтница и книжарница „Изгрѣвъ“—Плѣвень.